

w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

2.3. Dzienniki i zbiory dowodów księgowych dokumentujące dokonane operacje gospodarcze.

W kontrolowanej jednostce prowadzono odrębną rachunkowość dla organu (budżetu Gminy Frombork) i odrębną dla Urzędu Miasta i Gminy Frombork (jako jednostki budżetowej).

W 2015 r. rachunkowość organu prowadzono w jednym dzienniku księgowym oznaczonym symbolem DG – Dziennik główny, w którym ewidencjonowano dowody księgowe gromadzone w odrębnym zbiorze pod nazwą „Dowody finansowe jednostka; ORGAN; 2015”. W/w dowody nie były oznaczone numerami pozycji w dzienniku.

W 2015 r. rachunkowość Urzędu prowadzono w jednym dzienniku księgowym oznaczonym symbolem DG – Dziennik główny, w którym ewidencjonowano dowody księgowe gromadzone w dwóch odrębnych zbiorach:

- pod nazwą „Dowody finansowe jednostka; WYDATKI; 2015” bez określenia numerów pozycji w dzienniku,
- pod nazwą „Dowody finansowe jednostka; 2015” bez określenia numerów pozycji w dzienniku.

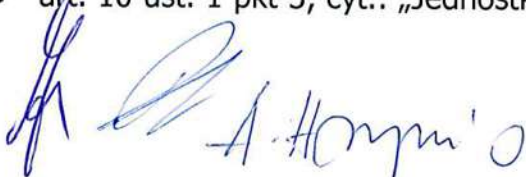
Rachunkowość Urzędu prowadzono w jednym dzienniku zatem dowody księgowe powinny być składowane w jednym zbiorze dokumentów.

Segregatory, w których gromadzono w/w dokumenty, nie były oznaczone numerami pozycji dziennika, ponieważ na poszczególnych dowodach księgowych nie wpisywano tych numerów. Stanowiło to naruszenie przepisów dotyczących powiązania zapisów w dzienniku ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi. Zgodnie z przepisami art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), cyt.: „... Sposób dokonywania zapisów w dzienniku powinien umożliwiać ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi”.

W przepisach wewnętrznych zawartych w zarządzeniu Nr 14/13 Burmistrza Miasta i Gminy Frombork z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Frombork (z późn. zm.) nie określono symboli i rodzajów dzienników prowadzonych w rachunkowości organu i Urzędu oraz sposobu gromadzenia i oznaczenia dowodów księgowych ujętych w poszczególnych dziennikach.

Stanowiło to naruszenie przepisów art. 4 ust. 3 pkt 6 oraz art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

- art. 4 ust. 3 pkt 6, cyt: „Rachunkowość jednostki obejmuje: 6) gromadzenie i przechowywanie dowodów księgowych oraz pozostałej dokumentacji przewidzianej ustawą”,
- art. 10 ust. 1 pkt 3, cyt.: „Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w

 A. Homym'o

języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, ...”.

2.3.1. Prawdliwość zapisów w ewidencji księgowej.

Dokonując przypadkowego doboru próby bez świadomego zastosowania jakiegokolwiek tendencji, to jest bez uwzględnienia jakichkolwiek powodów do włączenia danego elementu populacji generalnej do próby lub jej pominięcia, kontrolą objęto:

- dowody księgowe stanowiące podstawę zapisów w dzienniku organu, tj. wyciągi bankowe i dowody PK – polecenia księgowania za miesiąc: styczeń 2015 r. od nr 1 do nr 22 i grudzień 2015 r. od nr 254 do nr 281 – w/w numery ustalono na podstawie zapisów w dzienniku,
- dowody księgowe stanowiące podstawę zapisów w dzienniku Urzędu, tj. wyciągi bankowe, dowody PK – polecenia księgowania, raporty kasowe, faktury, itp. za miesiąc: styczeń 2015 r. od nr 1 do nr 1082 i grudzień 2015 r. od nr 6991 do nr 7395 – w/w numery ustalono na podstawie zapisów w dzienniku.

2.3.2. Stan urządzeń i dowodów księgowych rachunkowości organu.

2.3.2.1. Sprawdzanie, dekretacja i zatwierdzanie wyciągów bankowych.

Kontrolą objęto dokumenty źródłowe, to jest wyciągi bankowe Braniewsko-Pasłęckiego Banku Spółdzielczego dotyczące:

- rachunku bankowego numer 46 8313 0009 0060 0170 2000 0080, którego odpowiednikiem w „DG - Dzienniku głównym organu” było konto 133/01 - „Rachunek budżetu - Dochody” i 133/02 - „Rachunek budżetu - Wydatki” za miesiąc: styczeń 2015 r. od nr 1/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r. d.k. nr 1 do nr 19 z dnia 30 stycznia 2015 r. d.k. nr 21 i grudzień 2015 r. od nr 231 z dnia 1 grudnia 2014 r. d.k. nr 254 do nr 252 z dnia 31 grudnia 2015 r. d.k. nr 275.

Wszystkie w/w wyciągi bankowe były sprawdzone przez Skarbnika i podpisane przez Burmistrza. Przestrzegano zatem przepisy:

- art. 54 ust. 3 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) – zgodnie z tymi przepisami, dowodem dokonania przez Skarbnika wstępnej kontroli jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danej operacji, który oznacza, iż:
  - nie zgłasza zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem,
  - nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących tej operacji,
  - zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki,
- art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) – zgodnie z tym przepisem do zadań Burmistrza należy wykonywanie budżetu.

Do wyciągów bankowych załączono wystawione przez program FoKa wydruki komputerowe pod nazwą:

A. Homoniali

- „Wyciąg bankowy nr ... - kontrahent” z określeniem: treści i wartości operacji finansowej, sposobu ujęcia operacji finansowej na kontach księgowych oraz daty księgowania i daty wystawienia dowodu,
- „Wyciąg bankowy nr ... - informator (dekret)” z określeniem: sposobu ujęcia operacji finansowych na kontach księgowych wraz z określeniem klasyfikacji budżetowej kwot dochodów lub wydatków oraz daty księgowania i daty wystawienia dowodu.

Powyższe wydruki komputerowe były podpisane przez podinspektora ds. finansowych oraz przez Skarbnika.

Przestrzegano zatem przepisy art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), cyt.: „Dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania”.

2.3.2.2. **Sporządzanie i zatwierdzanie dowodów wewnętrznych PK – polecenie księgowania.**

Dowody PK – polecenia księgowania były wystawiane za pomocą programu FoKa, który automatycznie nadawał dowodom kolejne numery oraz określał datę wystawienia i datę księgowania dowodu. Wszystkie dowody PK były sporządzone przez podinspektora ds. finansowych oraz zatwierdzone przez Skarbnika.

2.3.3. **Stan urządzeń i dowodów księgowych rachunkowości Urzędu.**

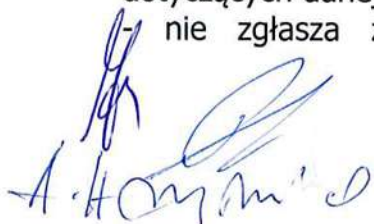
2.3.3.1. **Sprawdzanie, dekretacja i zatwierdzanie wyciągów bankowych.**

Kontrolą objęto dokumenty źródłowe, to jest wyciągi bankowe Braniewsko-Pasłęckiego Banku Spółdzielczego dotyczące:

- rachunku bankowego numer 93 8313 0009 0060 0170 2000 0010, którego odpowiednikiem w „DG - Dzienniku głównym Urzędu” było konto 130 - „Rachunek bieżący jednostki” w zakresie dochodów za miesiąc: styczeń 2015 r. od nr 1/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r. d.k. nr 790 do nr 20 z dnia 30 stycznia 2015 r. d.k. nr 1076 i grudzień 2015 r. od nr 233 z dnia 1 grudnia 2015 r. d.k. nr 7016 do nr 254 z dnia 31 grudnia 2015 r. d.k. nr 7355,
- rachunku bankowego numer 23 8313 0009 0060 0170 2000 0300, którego odpowiednikiem w „DG - Dzienniku głównym Urzędu” było konto 130 - „Rachunek bieżący jednostki” w zakresie wydatków za miesiąc grudzień 2015 r. od nr 208 z dnia 1 grudnia 2015 r. d.k. nr 7018 do nr 228 z dnia 31 grudnia 2015 r. d.k. nr 7354.

Wszystkie w/w wyciągi bankowe były sprawdzone przez Skarbnika i podpisane przez Burmistrza. Przestrzegano zatem przepisy:

- art. 54 ust. 3 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) – zgodnie z tymi przepisami, dowodem dokonania przez Skarbnika wstępnej kontroli jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danej operacji, który oznacza, iż:
  - nie zgłasza zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo

A. Horym

pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem,
 - nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących tej operacji,
 - zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki,

- art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) – zgodnie z tym przepisem do zadań Burmistrza należy wykonywanie budżetu.

Do wyciągów bankowych załączono wystawione przez program FoKa wydruki komputerowe pod nazwą:

- „Wyciąg bankowy nr ... - kontrahent” z określeniem: treści i wartości operacji finansowej, sposobu ujęcia operacji finansowej na kontach księgowych oraz daty księgowania i daty wystawienia dowodu,
 - „Wyciąg bankowy nr ... - informator (dekret)” z określeniem: sposobu ujęcia operacji finansowych na kontach księgowych wraz z określeniem klasyfikacji budżetowej kwot dochodów lub wydatków oraz daty księgowania i daty wystawienia dowodu.

Powyższe wydruki komputerowe były podpisane przez podinspektora ds. finansowych oraz przez Skarbnika.

Przestrzegano zatem przepisy art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), cyt.: „Dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania”.

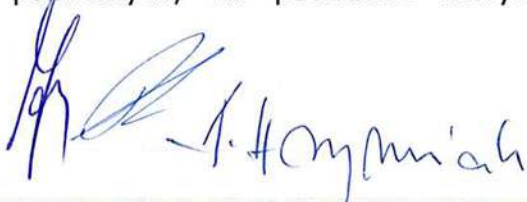
2.3.3.2. Obieg i kontrola rachunków oraz faktur zewnętrznych, a także innych dowodów księgowych stanowiących podstawę zapisów w rachunkowości Urzędu .

Kontrolą objęto dowody księgowe zaewidencjonowane w dzienniku głównym Urzędu za miesiąc styczeń 2015 r. od nr 1 do nr 1082 oraz za miesiąc grudzień 2015 r. od nr 6991 do nr 7395.

W wyniku kontroli ustalono, iż wszystkie objęte kontrolą rachunki i faktury zostały:

- opisane ze wskazaniem celowości zakupu lub wykonanej usługi, sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, z datą i podpisami osób odpowiedzialnych za te czynności,
- zadekretowane ze wskazaniem sposobu ujęcia dowodu na kontach w księgach rachunkowych, ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej wydatków wraz z datą i podpisem osoby dekretującej,
- zatwierdzone do wypłaty ze środków budżetowych (z podaniem kwoty cyframi i słownie) przez Burmistrza i Skarbnika.

Na fakturach i rachunkach wskazywano również przepisy Prawa zamówień publicznych, na podstawie których dokonano zakupu rzeczowych składników

majątkowych lub wykonanych usług.

2.3.3.3. Sposób ujęcia rachunków i faktur zewnętrznych w księgach rachunkowych.

W toku kontroli stwierdzono księgowanie zobowiązań wynikających z rachunków i faktur zewnętrznych w księgach rachunkowych za pośrednictwem odpowiednich kont analitycznych prowadzonych do konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w korespondencji z odpowiednimi kontami zespołu 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”.

W rachunkowości Urzędu księgowanie zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług zgodne było z zasadami ewidencji rozrachunków określonymi w opisie konta 201 w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z tym opisem, cyt.: „Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz za spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń”.

2.3.3.4. Przestrzeganie klasyfikacji budżetowej wydatków.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono na rachunkach i fakturach prawidłową klasyfikację paragrafów wydatków budżetowych, np.:

- faktura nr 687/2015 z dnia 1 grudnia 2015 r. za przyjęcie odpadów do utylizacji na kwotę 22.494,07 zł – wydatek zakwalifikowano w § 4300 – „Zakup usług pozostałych”,
- faktura nr 10/11/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. za obsługę prawną za miesiąc listopad 2015 r. na kwotę 2.078,70 zł – wydatek zakwalifikowano w § 4300 – „Zakup usług pozostałych”,
- faktura nr 37/12/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. za dostawę ciepła do ośrodka zdrowia na kwotę 4.913,48 zł – wydatek zakwalifikowano w § 4260 – „Zakup energii”,
- faktura nr 534/MG/2015 z dnia 4 grudnia 2015 r. za zakup materiałów remontowych na kwotę 2.021,40 zł – wydatek zakwalifikowano w § 4210 – „Zakup materiałów i wyposażenia”,
- rachunek nr 33/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. za utrzymanie psów za miesiąc listopad 2015 r. na kwotę 1.500 zł – wydatek zakwalifikowano w § 4300 – „Zakup usług pozostałych”,
- faktura nr 196/KUO/2015 z dnia 9 grudnia 2015 r. za usługę oświetleniową na kwotę 29,13 zł – wydatek zakwalifikowano w § 4260 – „Zakup energii”.

Przestrzegano przepisów określających opis wydatków w załączniku nr 4 „Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów,

A. Korym's

wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

2.3.3.5. Płatności za faktury.

W wyniku kontroli stwierdzono przypadki dokonywania zapłat za faktury po wyznaczonym terminie, np.:

- faktura nr 193/15 z dnia 30 listopada 2015 r. na kwotę 10.384 zł; wpływ do Urzędu 1 grudnia 2015 r.; termin płatności do 30 grudnia 2015 r.; zapłacono przelewem dnia 9 lutego 2016 r.; do faktury załączono pismo Skarbnika z dnia 10 grudnia 2015 r. skierowane do wierzyciela z prośbą o przesunięcie terminu płatności w/w faktury na dzień 15 stycznia 2016 r.,
- faktura nr 46/11/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. na kwotę 1.170 zł; wpływ do Urzędu 1 grudnia 2015 r.; termin płatności do 21 grudnia 2015 r.; zapłacono przelewem dnia 23 grudnia 2015 r.,
- faktura nr 446/11/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. na kwotę 8.452,33 zł; wpływ do Urzędu 2 grudnia 2015 r.; termin zapłaty 14 grudnia 2015 r.; zapłacono przelewem dnia 16 grudnia 2015 r.,
- faktura nr 2413/W/2015 z dnia 7 grudnia 2015 r. na kwotę 235,05 zł; wpływ do Urzędu 8 grudnia 2015 r.; termin zapłaty 21 grudnia 2015 r.; zapłacono przelewem dnia 23 grudnia 2015 r.,
- faktura nr 190/15 z dnia 30 listopada 2015 r. na kwotę 15.920 zł; wpływ do Urzędu 10 grudnia 2015 r.; termin płatności do 30 grudnia 2015 r.; zapłacono przelewem dnia 9 lutego 2016 r.; do faktury załączono pismo Skarbnika z dnia 10 grudnia 2015 r. skierowane do wierzyciela z prośbą o przesunięcie terminu płatności w/w faktury na dzień 15 stycznia 2016 r.,
- faktura nr 10428FV150B z dnia 14 grudnia 2015 r. na kwotę 162,36 zł; wpływ do Urzędu 18 grudnia 2015 r.; termin zapłaty 21 grudnia 2015 r.; zapłacono przelewem dnia 28 grudnia 2015 r.,
- faktura nr 470/12/2015 z dnia 21 grudnia 2015 r. na kwotę 500 zł; wpływ do Urzędu 22 grudnia 2015 r.; termin zapłaty 4 stycznia 2016 r.; zapłacono przelewem dnia 7 stycznia 2016 r.,
- faktura nr 3325/2015 z dnia 22 grudnia 2015 r. na kwotę 960 zł; wpływ do Urzędu 28 grudnia 2015 r.; termin zapłaty 5 stycznia 2016 r.; zapłacono przelewem dnia 7 stycznia 2016 r.,
- faktura nr 218/15 z dnia 31 grudnia 2015 r. na kwotę 15.920 zł; wpływ do Urzędu 13 stycznia 2016 r.; termin zapłaty 30 stycznia 2016 r.; zapłacono przelewem dnia 17 lutego 2016 r.,
- faktura nr 118/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. na kwotę 2.008,08 zł; wpływ do Urzędu 31 grudnia 2015 r.; termin płatności do 12 stycznia 2016 r.; zapłacono przelewem dnia 12 lutego 2016 r.; do faktury załączono pismo Kierownika Referatu Inwestycji (z up. Burmistrza) z dnia 12 stycznia 2016 r. skierowane do wierzyciela z prośbą o przesunięcie terminu płatności w/w faktury na dzień 31 stycznia 2016 r.; w odpowiedzi zgodnie z pismem z dnia 18 stycznia 2016 r. wierzyciel wyraził zgodę na zapłatę do dnia 31 stycznia 2016 r.

Po wymaganym terminie płatności łącznie zapłacono zobowiązania w wysokości 55.711,82 zł. Ustalono powyżej przypadki braku terminowego regulowania

A. Horymala

zobowiązań stanowiły naruszenie przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zgodnie z ustnym wyjaśnieniem Pani Ewy Rymarskiej - Skarbnika, uregulowanie zobowiązań po wymaganym terminie płatności nie skutkowało naliczeniem przez kontrahentów odsetek karnych za zwłokę.

2.3.3.6. Księgowanie faktur zewnętrznych w okresach sprawozdawczych.

Wszystkie faktury, które dotyczyły miesiąca grudnia 2015 r. i wpłynęły do Urzędu w styczniu 2016 r., zostały wprowadzone do ksiąg rachunkowych w miesiącu grudniu pod datą 31 grudnia 2015 r.

Ostatnią fakturą wystawioną w 2015 r. i ujętą pod datą 31 grudnia 2015 r. w dzienniku głównym Urzędu była faktura VAT nr 218/15 z dnia 31 grudnia 2015 r. wystawiona przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Copernicus Sp. z o.o. we Fromborku na kwotę 15.920 zł za odbiór odpadów komunalnych. Faktura wpłynęła do Urzędu dnia 13 stycznia 2016 r. i została zaksięgowana pod datą 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 7379.

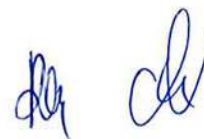
Terminy księgowania powyższych faktur były zgodne z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Według przepisu art. 20 ust. 1, cyt.: „Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”. Natomiast zgodnie z przepisami art. 24 ust. 1, cyt.: „Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco” oraz przepisami art. 24 ust. 3, cyt.: „Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych”.

2.3.3.7. Księgowanie zaangażowania wydatków budżetowych.

Zaangażowanie wydatków budżetowych objętych planem finansowym Urzędu na 2015 r. księgowano na koncie 998 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” na podstawie zatwierdzonych do zapłaty faktur płatnych ze środków budżetowych w 2015 r. Na w/w koncie zaangażowanie księgowano według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków wskazanej na fakturach.

Zgodnie z wydrukiem komputerowym z programu FoKa „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” sporządzonym dnia 4 sierpnia 2016 r. konto 998 wykazywało obroty po stronie Wn i Ma w kwocie 9.102.919,58 zł i nie wykazywało salda. Natomiast konto 999 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” nie wykazywało żadnych obrotów i sald.

A. Homm

2.4. Majątek trwały.

Przepisy wewnętrzne w zakresie ewidencji i gospodarki składnikami majątkowymi zostały określone:

- w zarządzeniu Nr 14/13 Burmistrza Miasta i Gminy Frombork z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Frombork (z późn. zm.), w tym:
  - w załączniku nr 2 „Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego” określono między innymi, cyt.:
    - „Środki trwałe będące w użytkowaniu jednostki dzieli się na: podstawowe środki trwałe – ewidencjonowane na koncie 011 „Środki trwałe”, pozostałe środki trwałe – ewidencjonowane na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
    - „Środki trwałe podstawowe – to składniki aktywów trwałych zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości”,
    - „Środki trwałe o wartości przekraczającej 3.500 zł umarza się metodą liniową, która polega na równomiernym rozłożeniu odpisów amortyzacyjnych na cały okres amortyzowania środka trwałego”,
    - „Pozostałe środki trwałe to środki o wartości początkowej nieprzekraczającej 3.500 zł, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania”,
    - „Środki trwałe nisko cenne o charakterze wyposażenia do wartości 500 zł podlegają zaliczeniu do kosztów w momencie ich zakupu. Kontrola ich stanu prowadzona jest w ilościowej ewidencji pozaksiękowej”,
    - „Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 3.500 zł i okresie używania dłuższym niż rok, podlegają finansowaniu ze środków majątkowych”,
    - „Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące, o wartości jednostkowej niższej od 3.500 zł, traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania”,
    - „Ewidencja szczegółowa dla objętych ewidencją księgową wartości niematerialnych i prawnych umożliwia ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i oddzielnie dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”.

2.4.1. Ewidencja środków trwałych.

Ewidencję syntetyczną konta 011 - „Środki trwałe” oraz ewidencję analityczną do tego konta w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych prowadzono w programie FoKa. Natomiast ewidencję szczegółową według poszczególnych składników majątkowych w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych prowadzono w programie AMST, który stanowił moduł programu GRAVIS. Od 2016 r. ewidencję szczegółową środków trwałych prowadzono w programie Świstak.

- Zgodnie z ewidencją syntetyczną konta 011 - „Środki trwałe” wartość początkowa środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła kwotę 56.164.379,22 zł, tj. saldo Wn konta 011 – według wydruku komputerowego „Zestawienie obrotów i

A. Hompiński

sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31" sporządzonego dnia 4 sierpnia 2016 r. z programu FoKa .

- Wartość syntetyczna środków trwałych była zgodna z wartością początkową środków trwałych wykazaną jako salda Wn kont analitycznych prowadzonych do konta 011 w programie FoKa – według w/w zestawienia obrotów i sald wartość początkowa środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 r. według grup rodzajowych środków trwałych wynosiła 56.164.379,22 zł, w tym:

- 011/00 - „Grunty	-	13.021.243,81 zł
- 011/01 - „Budynki i lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu ...”	-	9.158.428,00 zł
- 011/02 - „Budowle – obiekty inżynierii lądowej	-	23.828.681,45 zł
- 011/03 - „Kotły i maszyny energetyczne”	-	2.426.495,69 zł
- 011/04 - „Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania”	-	3.294.262,10 zł
- 011/05 - „Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty”	-	460.614,39 zł
- 011/06 - „Urządzenia techniczne”	-	1.319.914,88 zł
- 011/07 - „Środki transportu”	-	1.501.155,74 zł
- 011/08 - „Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie”	-	1.153.583,16 zł
Razem		- 56.164.379,22 zł

- Wartość syntetyczna środków trwałych była zgodna z wartością początkową środków trwałych prowadzoną w programie AMST według poszczególnych grup rodzajowych środków trwałych – według zestawienia „Roczne zestawienie wartości ST według grup rodzajowych za rok 2015 - 011” sporządzonego dnia 7 sierpnia 2016 r. wartość początkowa środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła 56.164.379,22 zł, w tym w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych wynosiła:

- Grupa 0 - „Grunty”	-	13.021.243,81 zł
- Grupa 1 - „Budynki i lokale”	-	9.158.428,00 zł
- Grupa 2 - „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej”	-	23.828.681,45 zł
- Grupa 3 - „Kotły i maszyny energetyczne”	-	2.426.495,69 zł
- Grupa 4 - „Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania”	-	3.294.262,10 zł
- Grupa 5 - „Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty”	-	460.614,39 zł
- Grupa 6 - „Urządzenia techniczne”	-	1.319.914,88 zł
- Grupa 7 - „Środki transportu”	-	1.501.155,74 zł
- Grupa 8 - „Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie”	-	1.153.583,16 zł
Razem		- 56.164.379,22 zł

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. zgodność łącznej wartości początkowej środków trwałych wynikającej z

- Henryk Michalski

ewidencji syntetycznej i analitycznej prowadzonej w programie FoKa z ewidencją szczegółową prowadzoną w programie AMST.

Prowadzenie w programie AMST ewidencji analitycznej do konta 011 w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych spełniało wymogi przepisów określonych w pkt 1.1. załącznika „Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)” do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. Nr 242, poz. 1622). Zgodnie z tym przepisem, cyt.: „Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT) jest usystematyzowanym zbiorem obiektów majątku trwałego służącym m.in. do celów ewidencyjnych, ustalaniu stawek odpisów amortyzacyjnych oraz badań statystycznych”.

2.4.1.1. Ewidencja szczegółowa środków trwałych.

Ewidencję szczegółową środków trwałych, w tym gruntów prowadzono na „kartach środka trwałego” w programie AMST. Każda karta zawierała następujące dane: nazwa środka trwałego, nr karty, nr inwentarzowy, nr i data dowodu OT, nr grupy rodzajowej klasyfikacji środków trwałych, nr działu, stawka amortyzacyjna, nazwa użytkownika, wartość początkowa według bilansu otwarcia i zamknięcia, wartość umorzenia według bilansu otwarcia i zamknięcia, roczne naliczenie umorzenia.

Dokonując przypadkowego doboru próby bez świadomego zastosowania jakiegokolwiek tendencji, to jest bez uwzględnienia jakichkolwiek powodów do włączenia danego elementu populacji generalnej do próby lub jej pominięcia, kontrolą objęto wybrane karty środka trwałego KS oraz dokumentację źródłową stanowiącą podstawę przyjęcia środków trwałych na stan księgowy oraz zdjęcia ze stanu księgowego w 2015 r.

- W wyniku kontroli przyjęcia środków trwałych na stan księgowy ustalono:
  - zagospodarowanie nadbrzeża portowego we Fromborku z placem zabaw (przyjęcie na podstawie zakończonej inwestycji) ujęto na kartach środków trwałych, tj.:
    - ✓ plac zabaw – nadbrzeże portowe - ujęto w karcie środka trwałego nr UG-01237; w karcie wpisano nazwę środka trwałego: plac zabaw – nadbrzeże portowe z opisem urządzenia zabawowe, ogrodzenie i nawierzchnia; nr inwentarzowy 01237/02/15; dowód OT - przyjęcie środka trwałego nr 1/2015 z dnia 3 lutego 2015 r.; grupę rodzajową klasyfikacji środków trwałych 8-80-808; stawkę amortyzacyjną 20%; dział 750-UG; wartość początkową 482.454,08 zł,
    - ✓ ciągi komunikacyjne – nadbrzeże portowe - ujęto w karcie środka trwałego nr UG-01238; w karcie wpisano nazwę środka trwałego: ciągi komunikacyjne – nadbrzeże portowe; nr inwentarzowy 01238/02/15; dowód OT - przyjęcie środka trwałego nr 1/2015 z dnia 3 lutego 2015 r.; grupę rodzajową klasyfikacji środków trwałych 2-22-220; stawkę amortyzacyjną 4,5%; dział 750-UG; wartość początkową 365.314,03 zł,
    - ✓ toalety wolnostojące – nadbrzeże portowe - ujęto w karcie środka trwałego nr UG-01239; w karcie wpisano nazwę środka trwałego: toalety wolnostojące – nadbrzeże portowe; nr inwentarzowy 01239/02/15; dowód OT - przyjęcie środka

-1.4.2015

- trwałego nr 1/2015 z dnia 3 lutego 2015 r.; grupę rodzajową klasyfikacji środków trwałych 1-10-109; stawkę amortyzacyjną 2,5%; dział 750-UG; wartość początkową 25.156,25 zł,
- ✓ przyłączy wodociągowe – nadbrzeże portowe - ujęto w karcie środka trwałego nr UG-01240; w karcie wpisano nazwę środka trwałego: przyłączy wodociągowe – nadbrzeże portowe; nr inwentarzowy 01240/02/15; dowód OT - przyjęcie środka trwałego nr 1/2015 z dnia 3 lutego 2015 r.; grupę rodzajową klasyfikacji środków trwałych 2-21-211; stawkę amortyzacyjną 4,5%; dział 750-UG; wartość początkową 7.212,09 zł,
  - ✓ kanalizacja sanitarna – nadbrzeże portowe - ujęto w karcie środka trwałego nr UG-01241; w karcie wpisano nazwę środka trwałego: kanalizacja sanitarna – nadbrzeże portowe; nr inwentarzowy 01241/02/15; dowód OT - przyjęcie środka trwałego nr 1/2015 z dnia 3 lutego 2015 r.; grupę rodzajową klasyfikacji środków trwałych 2-21-211; stawkę amortyzacyjną 4,5%; dział 750-UG; wartość początkową 7.212,09 zł,
  - ✓ kanalizacja deszczowa – nadbrzeże portowe - ujęto w karcie środka trwałego nr UG-01242; w karcie wpisano nazwę środka trwałego: kanalizacja deszczowa – nadbrzeże portowe; nr inwentarzowy 01242/02/15; dowód OT - przyjęcie środka trwałego nr 1/2015 z dnia 3 lutego 2015 r.; grupę rodzajową klasyfikacji środków trwałych 2-21-211; stawkę amortyzacyjną 4,5%; dział 750-UG; wartość początkową 263.011,44 zł,
  - ✓ monitoring – nadbrzeże portowe - ujęto w karcie środka trwałego nr UG-01243; w karcie wpisano nazwę środka trwałego: monitoring – nadbrzeże portowe; nr inwentarzowy 01243/02/15; dowód OT - przyjęcie środka trwałego nr 1/2015 z dnia 3 lutego 2015 r.; grupę rodzajową klasyfikacji środków trwałych 6-62-623; stawkę amortyzacyjną 10%; dział 750-UG; wartość początkową 11.024,49 zł,

W/w dowód OT został podpisany przez zespół przyjmujący składniki majątkowe do ewidencji księgowej oraz ewidencji środków trwałych, tj. podinspektora ds. finansowych i Skarbnika, a także przez Burmistrza jako osobę, której powierzono pieczę nad przyjętym środkiem trwałym.

Końcowy odbiór robót polegających na realizacji zadania pn.: „Zagospodarowanie nabrzeża portowego z placem zabaw we Fromborku” nastąpił dnia 8 lipca 2014 r. zgodnie z protokołem nr GP.271.9.2013 końcowego odbioru robót. Zgodnie z treścią protokołu nie stwierdzono między innymi istnienia wad robót, usterek i niedoróbek.

Przyjęcie z opóźnieniem na stan księgowy w/w środków trwałych dnia 3 lutego 2015 r. zamiast w lipcu 2014 r. stanowił naruszenie przepisów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), cyt.: „Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”.

- karuzela tarczowa o wartości początkowej 4.059 zł ujęta w karcie środka trwałego nr UG-01232 pod nazwą plac zabaw Wielkie Wierzno pod nr inwentarzowym 01232/08/14, grupą rodzajową 8-80-806, stawką amortyzacyjną 20% i działem 750-UG; faktura nr 326/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r. za zakup i montaż karuzeli tarczowej na kwotę 4.059 zł wpłynęła do Urzędu dnia 1 września 2015 r.;

dowód OT - przyjęcie środka trwałego nr 4/2015 sporządzony dnia 16 września 2015 r. podpisała osoba wprowadzająca składnik majątkowy do ewidencji środków trwałych oraz wartości Wielkiego Wierzna, któremu powierzono pieczę nad przyjętym środkiem trwałym; dowód OT nie był zatwierdzony przez Burmistrza oraz nie wpisano numeru dowodu OT na karcie środka trwałego nr UG-01232.

Brak podpisu Burmistrza stanowił naruszenie przepisów:

- art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), cyt.: „Kierownik jednostki sektora finansów publicznych, zwany dalej „kierownikiem jednostki”, jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki”,
- art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm., a od 17 września 2015 r. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) – zgodnie z tym przepisem do zadań Burmistrza należy w szczególności gospodarowanie mieniem komunalnym.

Natomiast brak wskazania numeru dowodu OT w karcie środka trwałego naruszał przepisy art. 24 ust. 1 i ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

- ✓ art. 24 ust. 1, cyt.: „Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco”,
- ✓ art. 24 ust. 4 pkt 1, cyt.: „Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: 1) udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych”.

Wprowadzone do ewidencji w/w środki trwałe zaliczono do właściwej grupy rodzajowej środków trwałych zgodnie z obowiązującą klasyfikacją określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

➤ W wyniku kontroli zdjęcia środków trwałych ze stanu księgowego ustalono:

- działka nr 114 obręb 4 miasta Frombork o powierzchni 0,0239 ha i wartości 7.200 zł zdjęta z ewidencji karty środka trwałego nr UG-00500 na podstawie dowodu LT – likwidacja środka trwałego nr 3/2015 z dnia 14 kwietnia 2015 r.; dowód LT zatwierdził Burmistrz i Skarbnik; sprzedaż działki na podstawie umowy sprzedaży sporządzonej w formie aktu notarialnego repertorium A nr 2987/2015 z dnia 9 kwietnia 2015 r., na karcie środka trwałego wpisano nr i datę dowodu LT,
- działka nr 116 obręb 4 miasta Frombork o powierzchni 0,0200 ha i wartości 6.000 zł zdjęta z ewidencji karty środka trwałego nr UG-00501 na podstawie dowodu LT – likwidacja środka trwałego nr 3/2015 z dnia 14 kwietnia 2015 r.; dowód LT zatwierdził Burmistrz i Skarbnik; sprzedaż działki na podstawie umowy sprzedaży sporządzonej w formie aktu notarialnego repertorium A nr 2987/2015 z dnia 9 kwietnia 2015 r., na karcie środka trwałego wpisano nr i datę dowodu LT,
- lokal mieszkalny ul. Mickiewicza 2/4/6/6A-4 – udział 1/20 działki obręb nr 4

A. Homyś

miasto Frombork nr inwentarzowy 16-160/24 o wartości 15.068,48 zł zdjęty z ewidencji karty środka trwałego nr AD-00004 na podstawie dowodu LT – likwidacja środka trwałego nr 8/2015 z dnia 28 grudnia 2015 r.; dowód LT zatwierdził Burmistrz i Skarbnik; sprzedaż działki na podstawie umowy sprzedaży sporządzonej w formie aktu notarialnego repertorium A nr 11716/2015 z dnia 23 grudnia 2015 r., na karcie środka trwałego nie wpisano nr i daty dowodu LT,

Brak wskazania numeru i daty dowodu LT w karcie środka trwałego narusza przepisy art. 24 ust. 1 i ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

- ✓ art. 24 ust. 1, cyt.: „Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco”,
- ✓ art. 24 ust. 4 pkt 1, cyt.: „Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: 1) udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych”.

- samochód pożarniczy marki Jelcz 315 rok produkcji 1975 nr inwentarzowy 74-743/1 o wartości 99.967,22 zł (całkowicie umorzony) zdjęty z ewidencji karty środka trwałego nr SP-00172 na podstawie dowodu PT – przekazanie środka trwałego nr 1/2015 z dnia 8 stycznia 2015 r.; dowód PT jako strona przekazująca podpisał Burmistrz, a jako strona przejmująca Prezes Zarządu OSP Frombork; na karcie środka trwałego wpisano nr i datę dowodu PT.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono, iż karty środków trwałych KS prowadzono zgodnie z opisem ewidencji szczegółowej do konta 011 - „Środki trwałe” w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, cyt.: „Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić:

- 1) ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych,
- 2) ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
- 3) należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji”.

2.4.2. Ewidencja pozostałych środków trwałych.

Ewidencję syntetyczną konta 013 - „Pozostałe środki trwałe” oraz ewidencję analityczną do tego konta w podziale na wyposażenie poszczególnych obiektów prowadzono w programie FoKa. Natomiast ewidencję szczegółową według poszczególnych składników majątkowych w podziale na grupy rodzajowe pozostałych środków trwałych prowadzono w programie AMST, który stanowił moduł programu GRAVIS. Od 2016 r. ewidencję szczegółową pozostałych środków trwałych

A. Homonides

prowadzono w programie Świstak.

- Zgodnie z ewidencją syntetyczną konta 013 - „Pozostałe środki trwałe” wartość pozostałych środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła kwotę 578.375,70 zł, tj. saldo Wn konta 013 – według wydruku komputerowego „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” sporządzonego dnia 4 sierpnia 2016 r. z programu FoKa.

- Wartość syntetyczna pozostałych środków trwałych była zgodna z wartością wyposażenia poszczególnych obiektów wykazaną jako salda Wn kont analitycznych prowadzonych do konta 013 w programie FoKa. Zgodnie z w/w zestawieniem obrotów i sald wartość wyposażenia na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 578.375,70 zł i odpowiadała saldom Wn n/w kont analitycznych:

- 013/01 - „Wyposażenie Urząd”	-	303.760,52 zł
- 013/02 - „Wyposażenie OSP Frombork”	-	49.615,74 zł
- 013/03 - „Wyposażenie OSP Wielkie Wierzno”	-	60.171,28 zł
- 013/04 - „Wyposażenie OSP Jędrychowo”	-	52.160,48 zł
- 013/05 - „Wyposażenie Stadion”	-	2.692,00 zł
- 013/06 - „Świetlica Jędrychowo”	-	37.323,00 zł
- 013/07 - „Świetlica Wielkie Wierzno”	-	20.816,00 zł
- 013/08 - „Wyposażenie Narzędziownia”	-	35.147,54 zł
- 013/09 - „Świetlica Narusa”	-	4.565,46 zł
- 013/10 - „Świetlica Bogdany”	-	2.474,61 zł
- 013/10 - „Kompleks Sportowy ORLIK”	-	1.334,92 zł
- 013/10 - „Świetlica Baranówka”	-	3.794,00 zł
- 013/10 - „Świetlica Krzyżewo”	-	4.520,15 zł
	Razem	- 578.375,70 zł

- Wartość syntetyczna pozostałych środków trwałych była zgodna również z wartością wyposażenia prowadzoną na kartotekach środków trwałych 013 w programie AMST. Według wydruku komputerowego z programu AMST „Roczne zestawienie wartości ST według grup rodzajowych za rok 2015 – 013” sporządzonego dnia 7 sierpnia 2016 r. wartość pozostałych środków trwałych wynosiła 578.375,70 zł, w tym według grup rodzajowych środków trwałych stanowiła:

- grupa 4 - „Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania”	-	5.707,20 zł
- grupa 8 - „Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie”	-	572.668,50 zł
	Razem	- 578.375,70 zł

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. zgodność łącznej wartości początkowej pozostałych środków trwałych wynikającej z ewidencji syntetycznej i analitycznej prowadzonej w programie FoKa z ewidencją szczegółową prowadzoną w programie AMST.

A. H. Cymański

2.4.2.1. Ewidencja szczegółowa pozostałych środków trwałych.

Ewidencję szczegółową pozostałych środków trwałych o wartości początkowej od 500 zł do 3.500 zł prowadzono w ujęciu ilościowo-wartościowym na kartotekach środka trwałego 013 w programie AMST. Składniki majątkowe o wartości do 500 zł prowadzono również na kartotekach środka trwałego 013 tylko w ujęciu ilościowym w programie AMST.

Kartoteki wyposażenia w ujęciu ilościowo-wartościowym uwzględniały następujące dane: nazwę składnika majątkowego, nr inwentarzowy, nr i datę dowodu OT, grupę rodzajową składnika majątkowego, dział, symbol użytkownika, wartość nabycia i wartość jednorazowego umorzenia.

- Dokonując przypadkowego doboru próby bez świadomego zastosowania jakiegokolwiek tendencji, to jest bez uwzględnienia jakichkolwiek powodów do włączenia danego elementu populacji generalnej do próby lub jej pominięcia, kontrolą objęto przyjęcie na stan ewidencji ilościowo-wartościowej następujących składników majątkowych:
  - stoły świetlicowe – świetlica Baranówka 5 szt. o wartości brutto 1.150 zł przyjęte na stan księgowy dnia 30 stycznia 2015 r.; założono kartotekę wyposażenia na podstawie dowodu OT – przyjęcie środka trwałego nr 13/01/2015 z dnia 30 stycznia 2015 r.; dowód OT sporządzono na podstawie faktury nr 25/2014 z dnia 10 czerwca 2014 r. za zakup w/w stołów; na kartotece wskazano numery inwentarzowe i miejsce użytkowania stołów, a w dowodzie OT wskazano osobę, której powierzono pieczę nad przyjętymi składnikami majątkowymi; dowód OT nie był zatwierdzony przez Burmistrza,
  - krzesła do stołów świetlicowych – świetlica Baranówka 20 szt. o wartości brutto 2.000 zł przyjęte na stan księgowy dnia 30 stycznia 2015 r.; założono kartotekę wyposażenia na podstawie dowodu OT – przyjęcie środka trwałego nr 13/01/2015 z dnia 30 stycznia 2015 r.; dowód OT sporządzono na podstawie faktury nr 25/2014 z dnia 10 czerwca 2014 r. za zakup w/w krzeseł; na kartotece wskazano numery inwentarzowe i miejsce użytkowania krzeseł, a w dowodzie OT wskazano osobę, której powierzono pieczę nad przyjętymi składnikami majątkowymi; dowód OT nie był zatwierdzony przez Burmistrza,
  - krzesła do sali ślubów 11 szt. o wartości brutto 2.793,95 zł przyjęte na stan księgowy dnia 30 stycznia 2015 r.; założono kartotekę wyposażenia na podstawie dowodu OT – przyjęcie środka trwałego nr 13/02/2015 z dnia 30 stycznia 2015 r.; dowód OT sporządzono na podstawie faktury nr 1688/14 z dnia 18 grudnia 2014 r. za zakup w/w krzeseł; na kartotece wskazano numery inwentarzowe i miejsce użytkowania krzeseł, a w dowodzie OT wskazano osobę, której powierzono pieczę nad przyjętymi składnikami majątkowymi; dowód OT nie był zatwierdzony przez Burmistrza,
  - zbiornik wodny ze stelażem 1 szt. o wartości brutto 924,48 zł przyjęty na stan księgowy dnia 22 października 2015 r.; założono kartotekę wyposażenia na podstawie dowodu OT – przyjęcie środka trwałego nr OSP 13/01/2015 z dnia 22 października 2015 r.; dowód OT sporządzono na podstawie faktury nr 15/10/0079 z dnia 19 października 2015 r. za zakup w/w zbiornika; na kartotece wskazano

numer inwentarzowy i miejsce użytkowania zbiornika, a w dowodzie OT wskazano osobę, której powierzono pieczę nad przyjętym składnikiem majątkowym; dowód OT nie był zatwierdzony przez Burmistrza.

Brak podpisu Burmistrza na dowodach OT stanowił naruszenie przepisów:

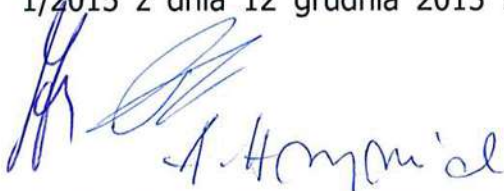
- art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), cyt.: „Kierownik jednostki sektora finansów publicznych, zwany dalej „kierownikiem jednostki”, jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki”,
- art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm., a od 17 września 2015 r. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) – zgodnie z tym przepisem do zadań Burmistrza należy w szczególności gospodarowanie mieniem komunalnym.

Natomiast przyjęcie 5 sztuk stołów i 20 sztuk krzeseł użytkowanych w świetlicy Baranówka na stan księgowy dnia 30 stycznia 2015 r. pomimo zakupu dokonanego dnia 10 czerwca 2014 r. stanowiło naruszenie przepisów art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

- art. 20 ust. 1, cyt.: „Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”,
- art. 24 ust. 1, cyt.: „Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco”,
- art. 24 ust. 3, cyt.: „Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłądność działania stosowanych procedur obliczeniowych”.

➤ Dokonując przypadkowego doboru próby bez świadomego zastosowania jakiegokolwiek tendencji, to jest bez uwzględnienia jakichkolwiek powodów do włączenia danego elementu populacji generalnej do próby lub jej pominięcia, kontrolą objęto zdjęcie ze stanu ewidencji ilościowo-wartościowej następujących składników majątkowych:

- sektor nożycowy 1 szt. o wartości 209,50 zł i numerze inwentarzowym NAR/103 zdjęty ze stanu ewidencji konta 013 dnia 12 grudnia 2015 r. na podstawie „Protokołu nr 1/2015 z dnia 12 grudnia 2015 r. zakwalifikowania do kasacji wyposażenia w narzędziowni – warsztat”,
- szlifierka kątowna 1 szt. o wartości 646,55 zł i numerze inwentarzowym NAR/64 zdjęta ze stanu ewidencji konta 013 dnia 12 grudnia 2015 r. na podstawie „Protokołu nr 1/2015 z dnia 12 grudnia 2015 r. zakwalifikowania do kasacji wyposażenia w narzędziowni – warsztat”,
- młot udarowy 1 szt. o wartości 830 zł i numerze inwentarzowym NAR/100 zdjęty ze stanu ewidencji konta 013 dnia 12 grudnia 2015 r. na podstawie „Protokołu nr 1/2015 z dnia 12 grudnia 2015 r. zakwalifikowania do kasacji wyposażenia w

A. Homociel

narzędziowni – warsztat”,

Zgodnie z treścią protokołu komisyjnie zakwalifikowano do kasacji w/w sprzęt, który z uwagi na długotrwałe użytkowanie utracił walory użytkowe. Protokół zatwierdził Burmistrz.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono prowadzenie ewidencji szczegółowej w ujęciu ilościowo-wartościowym zgodnie z opisem konta 013 w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Ewidencja umożliwiła ustalenie wartości początkowej pozostałych środków trwałych oddanych do użytkowania oraz osób, u których znajdują się składniki majątkowe, lub komórek organizacyjnych, w których znajdują się pozostałe środki trwałe.

2.4.3. Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych.

Ewidencję syntetyczną konta 020 - „Wartości niematerialne i prawne” oraz ewidencję analityczną do tego konta w podziale na wartości niematerialne i prawne umarżone stopniowo i umarżone w 100% prowadzono w programie FoKa. Natomiast ewidencję szczegółową według poszczególnych składników praw majątkowych prowadzono w programie AMST, który stanowił moduł programu GRAVIS. Od 2016 r. ewidencję szczegółową wartości niematerialnych i prawnych prowadzono w programie Świstak.

➤ Zgodnie z ewidencją syntetyczną konta 020 - „Wartości niematerialne i prawne” wartość składników praw majątkowych na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła kwotę 302.708,87 zł, tj. saldo Wn konta 020 – według wydruku komputerowego „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” sporządzonego dnia 4 sierpnia 2016 r. z programu FoKa.

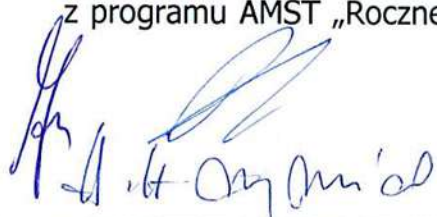
• Wartość syntetyczna wartości niematerialnych i prawnych była zgodna z wartością składników praw majątkowych wykazaną jako salda Wn kont analitycznych prowadzonych do konta 020 w programie FoKa. Zgodnie z w/w zestawieniem obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość składników praw majątkowych wynosiła 302.708,87 zł i odpowiadała saldom Wn n/w kont analitycznych:

- 020/1 - „Wartości niematerialne i prawne umarżone stopniowo”	-	273.211,81 zł
- 020/2 - „Wartości niematerialne i prawne umarżone w 100%”	-	29.497,06 zł

Razem: - 302.708,87 zł

• Wartość syntetyczna wartości niematerialnych i prawnych była również zgodna z wartością składników praw majątkowych prowadzoną na kartotekach wartości niematerialnych i prawnych w programie AMST. Według wydruku komputerowego z programu AMST „Roczne zestawienie wartości ST według grup rodzajowych za

rok 2015 – 020” sporządzonego dnia 7 sierpnia 2016 r. wartość składników praw majątkowych wynosiła 302.708,87 zł. Program AMST uniemożliwiał sporządzanie zestawień wartości składników praw majątkowych według kryterium - umarzone stopniowo i umarzone jednorazowo.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. zgodność łącznej wartości początkowej składników praw majątkowych wynikającej z ewidencji syntetycznej i analitycznej prowadzonej w programie FoKa z ewidencją szczegółową prowadzoną w programie AMST.

Program AMST uniemożliwiał zestawienia wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych w podziale na składniki praw majątkowych umarżanych stopniowo (powyżej 3.500 zł) i jednorazowo (poniżej 3.500 zł). Stanowiło to naruszenie przepisów art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

- art. 16 ust. 1, cyt.: „Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej”,
- art. 17 ust. 1 pkt 1, cyt.: „Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla: 1) środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych”.

W przepisach wewnętrznych zawartych w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 14/13 Burmistrza Miasta i Gminy Frombork z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Frombork (z późn. zm.) w opisie konta 020 nie określono zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do tego konta i ich powiązania z kontami księgi głównej. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

- art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a, cyt.: „Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej”.

Ponadto w załączniku nr 3 do w/w zarządzenia w planie kont dla Urzędu Miasta i Gminy we Fromborku wymieniono konto 020 i 021 o tej samej nazwie „Wartości niematerialne i prawne”. Zgodnie z opisem tych kont:

- konto 020 służyło do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, których wartość przekracza 3.500 zł,
- konto 021 służyło do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, których wartość nie przekracza

A. H. Orym'el

3.500 zł.

Wprowadzenie do zakładowego planu kont Urzędu konta 021 o nazwie „Wartości niematerialne i prawne”, które nie występowało w planie kont dla jednostek budżetowych stanowiło naruszenie przepisów określonych § 14 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

- § 14 ust. 1 pkt 3, cyt.: „Wprowadza się następujące plany kont: 3) plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia” – plan kont dla jednostek budżetowych nie przewidywał prowadzenia konta 021 - „Wartości niematerialne i prawne”,
- § 14 ust. 2, cyt.: „Plany kont stanowią podstawę do opracowania zakładowych planów kont”.

2.4.3.1. Ewidencja szczegółowa wartości niematerialnych i prawnych.

Ewidencję szczegółową wartości niematerialnych i prawnych bez względu na cenę nabycia prowadzono w ujęciu ilościowo-wartościowym na kartach wartości niematerialnych i prawnych w programie AMST.

Każdą wartość niematerialną i prawną zaewidencjonowano w odrębnej kartotece wartości niematerialnej i prawnej z uwzględnieniem następujących danych: nazwa, nr inwentarzowy, nr i data dowodu OT, stawka amortyzacyjna, symbol użytkownika, wartość początkowa i wartość umorzenia.

- Dokonując przypadkowego doboru próby bez świadomego zastosowania jakiegokolwiek tendencji, to jest bez uwzględnienia jakichkolwiek powodów do włączenia danego elementu populacji generalnej do próby lub jej pominięcia, kontrolą objęto przyjęte na stan ewidencji szczegółowej prawa majątkowe powyżej 3.500 zł, tj.:
- program komputerowy E-usługi w Gminie Frombork 1 szt. o wartości początkowej 258.815,37 zł przyjęty na stan ewidencyjny w kartotece wartości niematerialnej i prawnej na podstawie dowodu OT – przyjęcie środka trwałego nr 020/01/2015 z dnia 18 maja 2015 r. wpisując: licencja E-usługi, nr inwentarzowy 055/05/15, wartość początkową 258.815,37 zł, stawkę amortyzacyjną 24 miesiące (50%), symbol użytkownika, dowód OT zatwierdził Burmistrz,

Zapisów w w/w kartotece wartości niematerialnych i prawnych dokonano zgodnie z opisem konta 020 w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza

-1 Homym'el

granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Ewidencja analityczna umożliwiła należyte obliczenie umorzenia, podział według tytułów wartości niematerialnych i prawnych oraz ustalenie osób odpowiedzialnych.

- Dokonując przypadkowego doboru próby bez świadomego zastosowania jakiegokolwiek tendencji, to jest bez uwzględnienia jakichkolwiek powodów do włączenia danego elementu populacji generalnej do próby lub jej pominięcia, kontrolą objęto zdjęcie z ewidencji szczegółowej następujących składników majątkowych:
  - program ewidencja ludności 1 szt. o wartości początkowej 6.893 zł (całkowicie umorzony) i numerze inwentarzowym UG-030 zdjęty ze stanu ewidencji konta 020 dnia 14 grudnia 2015 r. na podstawie „Protokołu nr 3/2015 z dnia 14 grudnia 2015 r. zakwalifikowania do kasacji wyposażenia w Urzędzie Miasta i Gminy – wartości niematerialne i prawne”,
  - licencja SOJEST 1 szt. o wartości początkowej 62.844,83 zł (całkowicie umorzona) i numerze inwentarzowym WWM/91/2008 zdjęta ze stanu ewidencji konta 020 dnia 14 grudnia 2015 r. na podstawie „Protokołu nr 3/2015 z dnia 14 grudnia 2015 r. zakwalifikowania do kasacji wyposażenia w Urzędzie Miasta i Gminy – wartości niematerialne i prawne”,
  - program płace i opłaty 1 szt. o wartości początkowej 3.788,10 zł (całkowicie umorzony) i numerze inwentarzowym UG-039 zdjęty ze stanu ewidencji konta 020 dnia 14 grudnia 2015 r. na podstawie „Protokołu nr 3/2015 z dnia 14 grudnia 2015 r. zakwalifikowania do kasacji wyposażenia w Urzędzie Miasta i Gminy – wartości niematerialne i prawne”.

Zgodnie z treścią protokołu komisyjnie zlikwidowano w/w programy i licencję w związku z wdrożeniem nowego programu E-usługi w Gminie Frombork. Protokół zatwierdził Burmistrz.

2.4.4. Ewidencja umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Ewidencję syntetyczną konta 071 - „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” oraz ewidencję analityczną do tego konta w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych prowadzono w programie FoKa. Natomiast ewidencję szczegółową według poszczególnych składników majątkowych w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych prowadzono w programie AMST, który stanowił moduł programu GRAVIS. Od 2016 r. ewidencję szczegółową umorzenia środków trwałych prowadzono w programie Świstak.

- Zgodnie z ewidencją syntetyczną konta 071 - „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” wartość umorzenia na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła kwotę 18.693.316,85 zł, tj. saldo Ma konta 071 – według wydruku komputerowego „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” sporządzonego dnia 4 sierpnia 2016 r. z programu FoKa .
- Wartość syntetyczna umorzenia zgodna była z wartością umorzenia środków

trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wykazaną jako salda Ma kont analitycznych prowadzonych do konta 071 w programie FoKa.

- ✓ Według w/w zestawienia obrotów i sald wartość umorzenia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 r. według grup rodzajowych środków trwałych wynosiła 18.603.637,62 zł, w tym:

- 071/01 - „Umorzenie – Budynki”	-	4.169.757,19 zł
- 071/02 - „Umorzenie – Budowle”	-	6.897.068,98 zł
- 071/03 - „Umorzenie – Kotły i maszyny”	-	1.990.979,28 zł
- 071/04 - „Umorzenie – Maszyny i urządzenia”	-	2.854.832,25 zł
- 071/05 - „Umorzenie – Specjalistyczne maszyny”	-	421.409,88 zł
- 071/06 - „Umorzenie – Urządzenia techniczne”	-	787.629,87 zł
- 071/07 - „Umorzenie – Środki transportu”	-	1.043.429,90 zł
- 071/08 - „Umorzenie – Narzędzia i wyposażenie”	-	438.530,27 zł
Razem:		- 18.603.637,62 zł

- ✓ Według w/w zestawienia obrotów i sald wartość umorzenia wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej powyżej 3.500 zł na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 89.679,23 zł, w tym:

- 071/09 - „Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych”	-	89.679,23 zł
Ogółem:		- 18.693.316,85 zł

- Wartość syntetyczna umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych była zgodna z wartością umorzenia prowadzoną w programie AMST.
- ✓ Według wydruku komputerowego z programu AMST „Roczne zestawienie wartości ST według grup rodzajowych za rok 2015 - 011” sporządzonego dnia 7 sierpnia 2016 r. wartość umorzenia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła 18.603.637,62 zł, w tym w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych wynosiła:

- Grupa 0 - „Grunty”	-	0,00 zł
- Grupa 1 - „Budynki i lokale”	-	4.169.757,19 zł
- Grupa 2 - „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej”	-	6.897.068,98 zł
- Grupa 3 - „Kotły i maszyny energetyczne”	-	1.990.979,28 zł
- Grupa 4 - „Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania”	-	2.854.832,25 zł
- Grupa 5 - „Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty”	-	421.409,88 zł
- Grupa 6 - „Urządzenia techniczne”	-	787.629,87 zł
- Grupa 7 - „Środki transportu”	-	1.043.429,90 zł
- Grupa 8 - „Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie”	-	438.530,27 zł
Razem		- 18.603.637,62 zł

A. Homonicki

- ✓ Zgodnie z wydrukiem komputerowym z programu AMST „Roczne zestawienie wartości ST według grup rodzajowych za rok 2015 - 020” sporządzonym dnia 7 sierpnia 2016 r. wartość umorzenia wartości niematerialnych i prawnych na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 119.176,29 zł, w tym:

- umarzone stopniowo o wartości początkowej powyżej 3.500 zł	-	89.679,23 zł
	Ogółem	- 18.693.316,85 zł

Na podstawie powyższego wydruku nie można było ustalić wartości umorzenia składników praw majątkowych o wartości początkowej powyżej 3.500 zł umarzanych stopniowo. Wykazane w w/w wydruku umorzenie w kwocie 119.176,29 zł dotyczyło wszystkich składników praw majątkowych niezależnie od ich wartości początkowej. Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej powyżej 3.500 zł kontrolujący ustalił w następujący sposób: saldo Ma konta syntetycznego 071 w kwocie 18.693.316,85 zł – (odjąć) umorzenie środków trwałych w grupach rodzajowych od I do VIII w kwocie 18.603.637,62 zł wykazane w wydruku z programu AMST = 89.679,23 zł.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. zgodność łącznej wartości umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wynikającej z ewidencji syntetycznej i analitycznej prowadzonej w programie FoKa z ewidencją szczegółową prowadzoną w programie AMST.

Program AMST uniemożliwiał zestawienia wartości umorzenia wartości niematerialnych i prawnych w podziale na składniki praw majątkowych umarzanych stopniowo (powyżej 3.500 zł) i jednorazowo (poniżej 3.500 zł). Brak możliwości sporządzania takich zestawień w programie AMST stanowił naruszenie przepisów art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Według przepisów:

- art. 16 ust. 1, cyt.: „Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej”,
- art. 17 ust. 1 pkt 1, cyt.: „Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla: 1) środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych”.

Ponadto brak sporządzania w/w zestawień umorzenia wartości niematerialnych i prawnych w programie AMST uniemożliwiał dokonywanie bezpośrednio okresowych uzgodnień umorzeń składników praw majątkowych z ewidencją prowadzoną w programie FoKa w podziale na umarzone stopniowo (powyżej 3.500 zł) i umarzone

A. Homio

jednorazowo (poniżej 3.500 zł). Stanowiło to naruszenie przepisów art. 18 ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

- art. 18 ust. 2, cyt.: „Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, a na dzień inwentaryzacji - zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów”,
- art. 24 ust. 1, cyt.: „Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco”,
- art. 24 ust. 4 pkt 2, cyt.: „Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: 2) zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych”.

Powyższa kwestia prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta syntetycznego 071 nie była uwzględniona w przepisach wewnętrznych określonych w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 14/13 Burmistrza Miasta i Gminy Frombork z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Frombork (z późn. zm.)

W w/w zarządzeniu w opisie konta 071 nie podano sposobu prowadzenia ewidencji szczegółowej do tego konta w programie AMST co stanowiło naruszenie przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 (z późn. zm.), cyt.: „Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej”.

2.4.4.1. **Naliczenie umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.**

Dokonując przypadkowego doboru próby bez świadomego zastosowania jakiejkolwiek tendencji, to jest bez uwzględnienia jakichkolwiek powodów do włączenia danego elementu populacji generalnej do próby lub jej pominięcia, kontrolą objęto prawidłowość naliczenia umorzenia za 2015 r. dla środków trwałych na podstawie danych z kartotek środków trwałych oraz dla wartości niematerialnych i prawnych na podstawie danych z kartotek wartości niematerialnych i prawnych.

Ustalenia:

- „plac zabaw - nabrzeże portowe” o wartości początkowej 482.454,08 zł; przyjęty na stan ewidencyjny dnia 3 lutego 2015 r.; nr inwentarzowy 01237/02/15; nr KST 808; roczna stawka amortyzacyjna 20%; za 2015 r. umorzenie naliczono od miesiąca marca do grudnia 2015 r. w kwocie 80.409 zł, tj. $482.454,08 \text{ zł} \times 20\% = 96.491,82 \text{ zł} : 12 = 8.040,90 \text{ zł} \times 10 \text{ miesięcy} = 80.409 \text{ zł}$; umorzenie naliczono

 -140700012

- prawidłowo,
- „ciągi komunikacyjne - nabrzeże portowe” o wartości początkowej 365.314,03 zł; przyjęte na stan ewidencyjny dnia 3 lutego 2015 r.; nr inwentarzowy 01238/02/15; nr KŚT 220; roczna stawka amortyzacyjna 4,5%; za 2015 r. umorzenie naliczono od miesiąca marca do grudnia 2015 r. w kwocie 13.699,30 zł, tj. $365.314,03 \text{ zł} \times 4,5\% = 16.439,13 \text{ zł} : 12 = 1.369,93 \text{ zł} \times 10 \text{ miesięcy} = 13.699,30 \text{ zł}$; umorzenie naliczono prawidłowo,
  - „toalety wolnostojące - nabrzeże portowe” o wartości początkowej 25.156,25 zł; przyjęte na stan ewidencyjny dnia 3 lutego 2015 r.; nr inwentarzowy 01239/02/15; nr KŚT 109; roczna stawka amortyzacyjna 2,5%; za 2015 r. umorzenie naliczono od miesiąca marca do grudnia 2015 r. w kwocie 524,10 zł, tj. $25.156,25 \text{ zł} \times 2,5\% = 628,91 \text{ zł} : 12 = 52,41 \text{ zł} \times 10 \text{ miesięcy} = 524,10 \text{ zł}$; umorzenie naliczono prawidłowo,
  - „przyłącze wodociągowe - nabrzeże portowe” o wartości początkowej 7.212,09 zł; przyjęte na stan ewidencyjny dnia 3 lutego 2015 r.; nr inwentarzowy 01240/02/15; nr KŚT 211; roczna stawka amortyzacyjna 4,5%; za 2015 r. umorzenie naliczono od miesiąca marca do grudnia 2015 r. w kwocie 270,50 zł, tj. $7.212,09 \text{ zł} \times 4,5\% = 324,54 \text{ zł} : 12 = 27,05 \text{ zł} \times 10 \text{ miesięcy} = 270,50 \text{ zł}$; umorzenie naliczono prawidłowo,
  - „kanalizacja sanitarna - nabrzeże portowe” o wartości początkowej 23.365,98 zł; przyjęta na stan ewidencyjny dnia 3 lutego 2015 r.; nr inwentarzowy 01241/02/15; nr KŚT 211; roczna stawka amortyzacyjna 4,5%; za 2015 r. umorzenie naliczono od miesiąca marca do grudnia 2015 r. w kwocie 876,20 zł, tj. $23.365,98 \text{ zł} \times 4,5\% = 1.051,47 \text{ zł} : 12 = 87,62 \text{ zł} \times 10 \text{ miesięcy} = 876,20 \text{ zł}$; umorzenie naliczono prawidłowo,
  - „licencja – E-usługi” o wartości początkowej 258.815,37 zł; przyjęta na stan ewidencyjny dnia 18 maja 2015 r.; nr inwentarzowy 055/05/15; roczna stawka amortyzacyjna 50%; za 2015 r. naliczono umorzenie w kwocie 75.487,79 zł, tj. $258.815,37 \text{ zł} \times 50\% = 129.407,69 \text{ zł} : 12 \text{ miesięcy} = 10.783,97 \text{ zł} \times 7 \text{ miesięcy} = 75.487,79 \text{ zł}$; umorzenie naliczono prawidłowo.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono:

- określenie właściwych rocznych stawek amortyzacyjnych dla poszczególnych środków trwałych według symbolu klasyfikacji środków trwałych – zgodnie z „Wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych” stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.),
- zastosowanie prawidłowych stawek amortyzacyjnych do programów komputerowych i licencji zgodnie z przepisami art. 16m, ust. 1 pkt 1 w/w ustawy,
- od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych przyjętych na stan w 2015 r. umorzenie naliczono począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten składnik majątkowy wprowadzono do ewidencji, zgodnie z art. 16h ust. 1 pkt 1 w/w ustawy.

2.4.5. Ewidencja umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Ewidencję syntetyczną konta 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych i

A. H. Chyba

wartości niematerialnych i prawnych" oraz ewidencję analityczną do tego konta w podziale na wyposażenie poszczególnych obiektów prowadzono w programie FoKa. Natomiast ewidencję szczegółową według poszczególnych składników majątkowych w podziale na grupy rodzajowe środków trwałych oraz wartości niematerialne i prawne prowadzono w programie AMST, który stanowił moduł programu GRAVIS. Od 2016 r. ewidencję szczegółową prowadzono w programie Świstak.

- Zgodnie z ewidencją syntetyczną konta 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” wartość umorzenia na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła kwotę 607.872,76 zł, tj. saldo Ma konta 072 – według wydruku komputerowego „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” sporządzonego dnia 4 sierpnia 2016 r. z programu FoKa .
- Wartość syntetyczna umorzenia była zgodna z wartością umorzenia pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wykazaną jako salda Ma kont analitycznych prowadzonych do konta 072 w programie FoKa, tj.:

- 072/01 - „Umorzenie wyposażenia Urząd”	-	303.760,52 zł
- 072/02 - „Umorzenie OSP Frombork”	-	49.615,74 zł
- 072/03 - „Umorzenie OSP Wielkie Wierzno”	-	60.171,28 zł
- 072/04 - „Umorzenie OSP Jędrzychowo”	-	52.160,48 zł
- 072/05 - „Umorzenie Stadion”	-	2.692,00 zł
- 072/06 - „Umorzenie świetlica Jędrzychowo”	-	37.323,00 zł
- 072/07 - „Umorzenie świetlica Wielkie Wierzno”	-	20.816,00 zł
- 072/08 - „Umorzenie wyposażenia narzędziownia”	-	35.147,54 zł
- 072/09 - „Umorzenie świetlica Narusa”	-	4.565,46 zł
- 072/10 - „Umorzenie świetlica Bogdany”	-	2.474,61 zł
- 072/11 - „Umorzenie kompleks sportowy ORLIK”	-	1.334,92 zł
- 072/12 - „Umorzenie w.n.p. 100%	-	29.497,06 zł
- 072/13 - „Umorzenie świetlica Baranówka”	-	3.794,00 zł
- 072/14 - „Umorzenie świetlica Krzyżewo”	-	4.520,15 zł
Razem	-	607.872,76 zł

- Wartość syntetyczna umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych była zgodna z wartością umorzenia prowadzoną w programie AMST.
- ✓ Według wydruku komputerowego z programu AMST „Roczne zestawienie wartości ST według grup rodzajowych za rok 2015 – 020” sporządzonego dnia 7 sierpnia 2016 r. wartość umorzenia wartości niematerialnych i prawnych wynosiła 578.375,70 zł, w tym według grup rodzajowych środków trwałych stanowiła:

- grupa 4 - „Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania”	-	5.707,20 zł
- grupa 8 - „Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie”	-	572.668,50 zł
Razem	-	578.375,70 zł

K. Homyńska

- ✓ Zgodnie z wydrukiem komputerowym z programu AMST „Roczne zestawienie wartości ST według grup rodzajowych za rok 2015 - 020” sporządzonym dnia 7 sierpnia 2016 r. wartość umorzenia wartości niematerialnych i prawnych na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 119.176,29 zł, w tym:

- umarzone jednorazowo o wartości początkowej poniżej 3.500 zł	-	29.497,06 zł
Ogółem:		- 607.872,76 zł

Na podstawie powyższego wydruku nie można było ustalić wartości umorzenia składników praw majątkowych o wartości początkowej poniżej 3.500 zł umarzone jednorazowo. Wykazane w w/w wydruku umorzenie w kwocie 119.176,29 zł dotyczyło wszystkich składników praw majątkowych niezależnie od ich wartości początkowej. Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej poniżej 3.500 zł kontrolujący ustalił w następujący sposób: saldo Ma konta syntetycznego 072 w kwocie 607.872,76 zł – (odjąć) umorzenie pozostałych środków trwałych, tj. saldo Wn konta 013 w kwocie 578.375,70 zł = 29.497,06 zł.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. zgodność łącznej wartości umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wynikającej z ewidencji syntetycznej i analitycznej prowadzonej w programie FoKa z ewidencją szczegółową prowadzoną w programie AMST.

Program AMST uniemożliwił zestawienia wartości umorzenia wartości niematerialnych i prawnych w podziale na składniki praw majątkowych umarzanych stopniowo (powyżej 3.500 zł) i jednorazowo (poniżej 3.500 zł). Brak możliwości sporządzania takich zestawień w programie AMST stanowił naruszenie przepisów art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Według przepisów:

- art. 16 ust. 1, cyt.: „Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej”,
- art. 17 ust. 1 pkt 1, cyt.: „Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla: 1) środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych”.

Ponadto brak sporządzania w/w zestawień umorzenia wartości niematerialnych i prawnych w programie AMST uniemożliwił dokonywanie bezpośrednio okresowych uzgodnień umorzeń składników praw majątkowych z ewidencją prowadzoną w programie FoKa w podziale na umarzone stopniowo (powyżej 3.500 zł) i umarzone jednorazowo (poniżej 3.500 zł). Stanowiło to naruszenie przepisów art. 18 ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami:

A. Honym's

- art. 18 ust. 2, cyt.: „Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, a na dzień inwentaryzacji - zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów”,
- art. 24 ust. 1, cyt.: „Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco”,
- art. 24 ust. 4 pkt 2, cyt.: „Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: 2) zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych”.

Powyzsza kwestia prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta syntetycznego 072 nie była uwzględniona w przepisach wewnętrznych określonych w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 14/13 Burmistrza Miasta i Gminy Frombork z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Frombork (z późn. zm.)

W w/w zarządzeniu w opisie konta 072 nie podano sposobu prowadzenia ewidencji szczegółowej do tego konta w programie AMST co stanowiło naruszenie przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 (z późn. zm.)), cyt.: „Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej”.

2.4.6. Ewidencja długoterminowych aktywów finansowych.

Zgodnie z ewidencją syntetyczną konta 030 - „Długoterminowe aktywa finansowe” wartość tych aktywów na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła kwotę 10.162.413,15 zł, tj. saldo Wn konta 030 – według wydruku komputerowego „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” sporządzonego dnia 4 sierpnia 2016 r. z programu FoKa. Na wartość w/w aktywów składała się wartość długoterminowych aktywów finansowych zaewidencjonowanych na koncie analitycznym 030/01 - „Udziały w Spółce Wodociągi Fromborskie” – saldo Wn w kwocie 10.162.413,15 zł.

W 2015 r. w/w konto nie wykazywało żadnych obrotów. Na dzień 1 stycznia i 31 grudnia 2015 r. konto wykazywało saldo Wn w wysokości 10.162.413,15 zł, które stanowiło 100% udziałów w przedsiębiorstwie „Wodociągi Fromborskie” Spółka z o.o. we Fromborku.

2.4.7. Ewidencja kosztów inwestycyjnych.

Zgodnie z ewidencją syntetyczną konta 080 - „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” wartość kosztów środków trwałych w budowie na dzień 31 grudnia 2015 r. stanowiła

A. H. Chojmicki

kwotę 4.872.642,23 zł, tj. saldo Wn konta 080 – według wydruku komputerowego „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” sporządzonego dnia 4 sierpnia 2016 r. z programu FoKa. Wartość kosztów środków trwałych w budowie w wysokości 4.872.642,23 zł stanowiły salda Wn n/w kont analitycznych o następujących symbolach i nazwach, tj.:

• konto 080/03 „Budowa oczyszczalni lokalnej Biedkowo”	-	41.217,05 zł
• konto 080/04 „Budowa oczyszczalni lokalnej Drewnowo”	-	25.338,00 zł
• konto 080/07 „Rewitalizacja obszaru starego miasta we Fromborku”	-	3.934.016,16 zł
• konto 080/13 „Rekonstrukcja odwiertu IGH-1”	-	14.206,50 zł
• konto 080/15 „Modernizacja i rozbudowa systemu ciepłowniczego we Fromborku”	-	110.085,00 zł
• konto 080/17 „Budowa biologicznych oczyszczalni ścieków w m. Baranówka i Nowe Sadłuki”	-	64.698,00 zł
• konto 080/19 „Uzdrowisko Frombork”	-	506.988,86 zł
• konto 080/20 „Budowa świetlicy wiejskiej Narusa”	-	18.462,72 zł
• konto 080/21 „Budowa świetlicy wiejskiej Biedkowo”	-	18.450,00 zł
• konto 080/23 „Modernizacja sali gimnastycznej w Zespole Szkół we Fromborku”	-	5.916,82 zł
• konto 080/28 „Rozbudowa sieci wodociągowej na ul. Oś. Słoneczne we Fromborku”	-	133.263,12 zł
	Razem:	- 4.872.642,23 zł

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono na dzień 31 grudnia 2015 r. zgodność wartości środków trwałych w budowie wynikającej z ewidencji syntetycznej konta 080 z ewidencją analityczną prowadzoną do tego konta w programie FoKa.

Przedstawiony powyżej sposób prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 080 zgodny był z przepisami zawartymi w opisie konta 080 w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.). Zgodnie z tym opisem, cyt.: „Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 powinna zapewnić co najmniej wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych”.

2.4.8. Ewidencja zapasów materiałowych.

W okresie objętym kontrolą zapasy materiałowe nie występowały i nie prowadzono ewidencji księgowej na koncie 310 - „Materiały”.

2.5. Rozrachunki i roszczenia.

Za okres 2015 r. szczegółowej kontroli poddano prawidłowość funkcjonowania kont

A. H. [Signature]

rozrachunkowych oraz realność ich sald według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.

2.5.1. Stan kont rozrachunkowych na dzień 31 grudnia 2015 r. według danych z ksiąg rachunkowych organu.

Według ewidencji prowadzonej w księgach rachunkowych dla organu, stan obrotów i sald poszczególnych kont rozrachunkowych wykazujących salda na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawiono w poniższej tabeli:

Symbol konta	Nazwa konta	Obroty roku z bilansem otwarcia		Saldo	
		Wn	Ma	Wn	Ma
222	Rozliczenie dochodów budżetowych	6.812.260,67	6.808.500,90	3.759,77	0,00
223	Rozliczenie wydatków budżetowych	16.572.192,78	16.570.950,75	1.242,03	0,00
224	Rozrachunki budżetu	572.509,28	520.698,47	55.156,71	3.345,90
240	Pozostałe rozrachunki	139.246,69	139.246,68	0,01	0,00

Zestawienie sporządzono na podstawie wydruku komputerowego z programu FoKa „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” z dnia 4 sierpnia 2016 r. Wykazane w powyższej tabeli i zestawieniu salda syntetycznych kont rozrachunkowych były zgodne z saldami analitycznych kont rozrachunkowych wykazanych w wydruku komputerowym z programu FoKa „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” z dnia 18 sierpnia 2016 r.

W toku kontroli dokonano analizy sald zawartych w w/w zestawieniach na podstawie danych z kartotek analitycznych prowadzonych do poszczególnych kont rozrachunkowych oraz na podstawie dowodów księgowych.

2.5.1.1. Konto 222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 222 wykazywało saldo Wn w kwocie 3.759,77 zł, które oznaczało stan zrealizowanych dochodów budżetowych objętych okresowymi sprawozdaniami, lecz nieprzekazanych na rachunek budżetu.

Na saldo Wn konta syntetycznego w wysokości 3.759,77 zł składało się saldo Wn konta analitycznego 222/01 - „Rozliczenie dochodów jednostek” w kwocie 3.759,77 zł, w tym: Urząd Miasta i Gminy Frombork saldo Wn w wysokości 3.759,77 zł. Saldo stanowiło nie przekazane do końca 2015 r. na rachunek budżetu dochody zrealizowane przez Urząd Miasta i Gminy we Fromborku. Saldo powstało dnia 31 grudnia 2015 r. na podstawie dowodu PK – polecenie księgowania nr PK/019/2015 z

A. Homonicki

dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 276. Rozliczenie salda nastąpiło dnia 4 stycznia 2016 r. po przekazaniu dochodów na rachunek budżetu zgodnie z wyciągiem bankowym nr 1/2016 z dnia 4 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 1.

2.5.1.2. Konto 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 223 wykazywało saldo Wn w kwocie 1.242,03 zł, które oznaczało stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych.

Na saldo Wn konta syntetycznego w wysokości 1.242,03 zł składało się saldo Wn konta analitycznego 223/01 - „Rozliczenie dotacji jednostek” w kwocie 1.242,03 zł, w tym: Urząd Miasta i Gminy Frombork saldo Wn w wysokości 1.242,03 zł. Saldo stanowiło nie wykorzystane środki na wydatki w 2015 r. przez Urząd Miasta i Gminy we Fromborku. Saldo powstało dnia 31 grudnia 2015 r. na podstawie dowodu PK – polecenie księgowania nr PK/019/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 276. Rozliczenie salda nastąpiło dnia 26 stycznia 2016 r. po przekazaniu nie wykorzystanych środków na rachunek budżetu zgodnie z wyciągiem bankowym nr 15/2016 z dnia 26 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 16.

2.5.1.3. Konto 224 - „Rozrachunki budżetu”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 224 wykazywało saldo Wn w kwocie 55.156,71 zł i saldo Ma w wysokości 3.345,90 zł. Saldo Wn oznaczało stan należności, a saldo Ma stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

Na saldo Wn konta syntetycznego w wysokości 55.156,71 zł składały się salda n/w kont analitycznych:

- konta 224/01 - „Rozliczenia z Urzędami Skarbowymi” – saldo Wn w kwocie 343,71 zł stanowiło należne Gminie udziały w podatkach i opłatach, w tym:
  - ✓ od Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie w kwocie 3,71 zł; saldo wynikało z rozliczenia rocznego za 2015 r. i powstało dnia 31 grudnia 2015 r. na podstawie dowodu PK – polecenie księgowania nr PK/019/2015 r. z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 276; rozliczenie salda nastąpiło po wpłacie środków w kwocie 3,71 zł na rachunek budżetu dnia 15 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 9/2016 z dnia 15 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 10,
  - ✓ od Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy w kwocie 340 zł; saldo powstało dnia 31 grudnia 2015 r. i wynikało z rozliczenia rocznego za 2015 r.; rozliczenie salda nastąpiło po wpłacie środków na rachunek budżetu, tj.: dnia 4 stycznia 2016 r. w kwocie 300 zł zgodnie z wyciągiem bankowym nr 1/2016 z dnia 4 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 1 oraz dnia 5 stycznia 2016 r. w kwocie 40 zł zgodnie z wyciągiem bankowym nr 2/2016 z dnia 5 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 3,
- konta 224/02 - „Rozliczenie udziałów w PIT” – saldo Wn w kwocie 54.813 zł stanowiło należne Gminie od Ministerstwa Finansów udziały w podatku dochodowy od osób fizycznych za miesiąc grudzień 2015 r.; saldo powstało dnia 31 grudnia 2015 r. na podstawie dowodu PK – polecenie księgowania nr PK/019/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 276; rozliczenie salda nastąpiło po wpływie środków na rachunek budżetu, tj.: dnia 8 stycznia 2016 r. w kwocie

A. H. Orym's

49.944 zł zgodnie z wyciągiem bankowym nr 4/2016 z dnia 8 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 5 oraz dnia 29 stycznia 2016 r. w kwocie 4.869 zł zgodnie z wyciągiem bankowym nr 18/2016 z dnia 29 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 19,

Na saldo Ma konta syntetycznego w wysokości 3.345,90 zł składało się saldo n/w konta analitycznego, tj.:

- konta 224/03 - „Dotacje do zwrotu” – saldo Ma w kwocie 3.345,90 zł dotyczyło niewykorzystanej dotacji za 2015 r. w kwocie 3.264,36 zł otrzymanej z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie oraz niewykorzystanej dotacji w wysokości 81,54 zł udzielonej przez Gminę Frombork dla instytucji kultury; saldo powstało na podstawie dowodu PK – polecenie księgowania nr PK/019/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 276; rozliczenie salda nastąpiło:
  - po przekazaniu w dniu 28 stycznia 2016 r. niewykorzystanej dotacji do Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w wysokości 3.264,36 zł zgodnie z wyciągiem bankowym nr 17/2016 z dnia 28 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 18,
  - po korekcie księgowania dotacji udzielonej dla instytucji kultury prześlęgowano zapis na właściwą stronę, tj. Wn 224 zgodnie z dowodem PK – polecenie księgowania nr PK/021/2016 z dnia 29 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 20; zwrot dotacji w kwocie 28,62 zł przez Bibliotekę Publiczną we Fromborku nastąpił w dniu 28 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 17/2016 z dnia 28 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 18; zwrot dotacji w kwocie 52,92 zł przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we Fromborku nastąpił w dniu 29 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 18/2016 z dnia 29 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 19.

2.5.1.4. Konto 240 - „Pozostałe rozrachunki”.

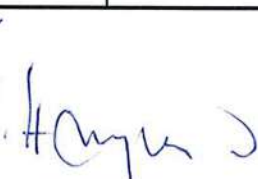
Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 240 wykazywało saldo Wn w kwocie 0,01 zł, które oznaczało należności z tytułu pozostałych rozrachunków.

Na saldo Wn konta syntetycznego w wysokości 0,01 zł składało się saldo Wn konta analitycznego 240/01 - „Kwoty do zwrotu” w wysokości 0,01 zł; saldo wynikało z błędnie przekazanego zwrotu dotacji do Warmiński-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie; saldo powstało w dniu 10 grudnia 2015 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 238/2015 z dnia 10 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 261; rozliczenie salda nastąpiło dnia 4 lutego 2016 r. po zwrocie przez Urząd Wojewódzki w Olsztynie kwoty 0,01 zł zgodnie z wyciągiem bankowym nr 22/2016 z dnia 4 lutego 2016 r. poz. dz. nr 24.

2.5.2. Stan kont rozrachunkowych na dzień 31 grudnia 2015 r. według danych z ksiąg rachunkowych Urzędu.

Według ewidencji ksiąg rachunkowych prowadzonych dla Urzędu, stan obrotów i sald poszczególnych kont rozrachunkowych wykazujących salda na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawiono w poniższej tabeli:

Symbol konta	Nazwa konta	Obroty roku z bilansem otwarcia	Saldo
--------------	-------------	---------------------------------	-------

		Wn	Ma	Wn	Ma
201	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	8.150.631,51	8.389.371,01	29.438,11	268.177,61
221	Należności z tytułu dochodów budżetowych	8.222.351,69	6.631.272,52	1.597.126,41	6.047,24
222	Rozliczenie dochodów budżetowych	6.785.670,54	6.789.550,98	0,00	3.880,44
223	Rozliczenie wydatków budżetowych	9.629.166,55	9.630.408,58	0,00	1.242,03
225	Rozrachunki z budżetami	142.238,00	159.398,00	0,00	17.160,00
226	Długoterminowe należności budżetowe	423.254,62	22.050,55	401.204,07	0,00
229	Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	468.273,75	538.514,51	0,00	70.240,76
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	940.645,30	998.581,76	0,00	57.936,46
234	Pozostałe rozrachunki z pracownikami	85.793,70	83.193,70	2.600,00	0,00
240	Pozostałe rozrachunki	327.606,72	413.545,58	5.960,08	91.898,94

Zestawienie sporządzono na podstawie wydruku komputerowego z programu FoKa „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” z dnia 4 sierpnia 2016 r. Wykazane w powyższej tabeli i zestawieniu salda syntetycznych kont rozrachunkowych były zgodne z saldami analitycznych kont rozrachunkowych wykazanych w wydruku komputerowym z programu FoKa „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” z dnia 17 sierpnia 2016 r.

W toku kontroli dokonano analizy sald zawartych w w/w zestawieniach na podstawie danych z kartotek analitycznych prowadzonych do poszczególnych kont rozrachunkowych oraz na podstawie dowodów księgowych.

2.5.2.1. Konto 201 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 201 wykazywało saldo Wn w kwocie 29.438,11 zł, które stanowiło należności i saldo Ma w kwocie 268.177,61 zł, które stanowiło zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług. Ewidencję analityczną do powyższego konta w zakresie należności prowadzono na koncie analitycznym 201/01

- „Należności” z podziałem na poszczególnych dłużników. Ewidencję analityczną do powyższego konta w zakresie zobowiązań prowadzono na koncie analitycznym 201/02 - „Zobowiązania” z podziałem na poszczególnych wierzycieli.

Zestawienie należności na dzień 31 grudnia 2015 r. według poszczególnych dłużników przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszego protokołu. Należności w kwocie 29.438,11 zł dotyczyły 21 dłużników i wynikały z 27 faktur. Stwierdzono przypadki braku zapłaty niektórych należności, np. nie zostały uregulowane przez firmę TV Projekt w Warszawie należności w kwocie 4.000 zł (termin zapłaty minął 14 stycznia 2014 r.) – należności Gmina dochodzi na drodze sądowej oraz przez firmę Gostkowski-Heise w Elblągu w kwocie 22.100 zł za dzierżawę kotłowni, w tym: termin zapłaty kwoty 3.800 zł minął 31 marca 2003 r. a kwoty 18.300 zł 15 marca 2004 r. – firma została zlikwidowana.

Zestawienie zobowiązań na dzień 31 grudnia 2015 r. według poszczególnych wierzycieli przedstawiono w załączniku nr 3 do niniejszego protokołu. Zobowiązania w kwocie 268.177,61 zł dotyczyły 53 kontrahentów i wynikały z 302 faktur. Stwierdzono przypadki braku terminowego regulowania zobowiązań, np. nie zostały zapłacone w terminie zobowiązania wobec Wspólnoty Mieszkaniowej we Fromborku, tj. termin zapłaty kwoty 1.158,23 zł – 13 listopada 2015 r., a zapłacono 15 marca 2016 r., termin zapłaty kwoty 1.158,23 zł – 16 grudnia 2015 r., a zapłacono 15 marca 2016 r., termin zapłaty kwoty 1.158,23 zł – 28 grudnia 2015 r., a zapłacono 15 marca 2016 r.

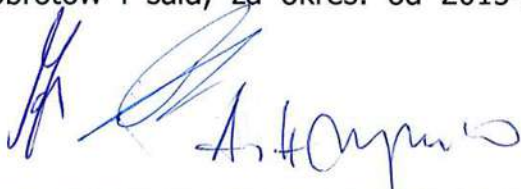
Zgodnie z ustnym wyjaśnieniem Pani Ewy Rymarskiej – Skarbnika płatności faktur po terminie były spowodowane brakiem płynności finansowej spowodowanej opóźnieniami w zapłacie przez podatników i płatników należności w podatkach i opłatach, a także mniejszą subwencją wyrównawczą otrzymaną w 2015 r. Do części kontrahentów wysłano pisma z prośbą o przedłużenie terminów płatności, negocjowano również płatności telefonicznie. Dzięki tym czynnościom Urząd nie zapłacił odsetek karnych od zapłat zobowiązań po terminie.

Brak terminowego regulowania zobowiązań stanowił naruszenie przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

2.5.2.2. Konto 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 221 wykazywało saldo Wn w kwocie 1.597.126,41 zł, które stanowiło należności z tytułu dochodów budżetowych i saldo Ma w kwocie 6.047,24 zł, które stanowiło zobowiązania z tytułu nadpłat w tych dochodach. W programie FoKa ewidencję analityczną do tego konta prowadzono według tytułów dochodów i według klasyfikacji budżetowej dochodów.

Zgodnie z ewidencją analityczną prowadzoną do konta 221 według tytułów dochodów, na podstawie wydruku komputerowego z programu FoKa „Zestawienie obrotów i sald; za okres: od 2015-01-01 do 2015-12-31” sporządzonego dnia 4

sierpnia 2016 r. – konta analityczne łącznie wykazywały również saldo Wn w kwocie 1.597.126,41 zł i saldo Ma w wysokości 6.047,24 zł.

Na saldo Wn konta 221 w kwocie 1.597.126,41 zł składały się należności stanowiące salda Wn n/w kont analitycznych:

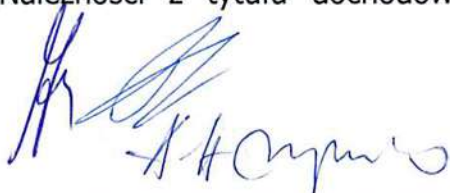
- konta 221/01 „Dochody z podatków”, w tym:
  - ✓ konta 221/01/01 „Podatek od nieruchomości” - 778.840,52 zł
  - ✓ konta 221/01/02 „Podatek rolny” - 396.442,10 zł
  - ✓ konta 221/01/03 „Podatek leśny” - 299.101,81 zł
  - ✓ konta 221/01/04 „Podatek od środków transportowych” - 22,00 zł
  - ✓ konta 221/01/05 „Opłata za gospodarowanie odpadami” - 9.027,92 zł
- konta 221/02 „Dochody z opłat”, w tym:
  - ✓ konta 221/02/01 „Najem – gospodarka mieszkaniowa” - 74.246,69 zł
  - ✓ konta 221/02/02 „Użytkowanie wieczyste” - 291.565,07 zł
  - ✓ konta 221/02/07 „Dzierżawa rolna” - 268.095,83 zł
  - ✓ konta 221/02/11 „Opłata przystaniowa - przypisana” - 5.109,24 zł
  - ✓ konta 221/02/13 „Spłata – wykup mieszkania” - 9,53 zł
- konta 221/03 „Pozostałe dochody”, w tym:
  - ✓ konta 221/03/01 „Pozostałe dochody gospodarki mieszkaniowej” - 9.955,77 zł
  - ✓ konta 221/03/02 „Dochody z tytułu grzywny, kar i mandatów” - 8.394,70 zł
  - ✓ konta 221/03/01 „Pozostałe dochody gospodarki mieszkaniowej” - 526.720,82 zł
  - ✓ konta 221/03/02 „Dochody z tytułu grzywny, kar i mandatów” - 467.531,98 zł
  - ✓ konta 221/03/02 „Dochody z tytułu grzywny, kar i mandatów” - 59.188,84 zł

Na saldo Ma konta 221 w kwocie 6.047,24 zł składały się nadpłaty stanowiące salda Ma n/w kont analitycznych:

- konta 221/01 „Dochody z podatków”, w tym:
  - ✓ konta 221/01/01 „Podatek od nieruchomości” - 6.033,90 zł
  - ✓ konta 221/01/02 „Podatek rolny” - 2.969,20 zł
  - ✓ konta 221/01/05 „Opłata za gospodarowanie odpadami” - 1.101,80 zł
  - ✓ konta 221/01/05 „Opłata za gospodarowanie odpadami” - 1.962,90 zł
- konta 221/02 „Dochody z opłat”, w tym:
  - ✓ konta 221/02/02 „Użytkowanie wieczyste” - 13,34 zł
  - ✓ konta 221/02/07 „Dzierżawa rolna” - 12,98 zł
  - ✓ konta 221/02/07 „Dzierżawa rolna” - 0,36 zł

Ewidencję szczegółową do konta 221 według poszczególnych podatników i płatników prowadzono w programie Wydra w zakresie podatków, opłat, itp. oraz ręcznie w zakresie opłat za wieczyste użytkowanie, dzierżawę rolną i opłatę za sprzedaż alkoholu. Zgodnie z w/w ewidencją, na dzień 31 grudnia 2015 r. należności z tytułu dochodów budżetowych stanowiły kwotę 1.597.126,41 zł, a nadpłaty 6.047,24 zł co było zgodne z saldem Wn i Ma konta syntetycznego 221.

Zestawienie należności i nadpłat dla poszczególnych rodzajów podatków i opłat według ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta syntetycznego 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – stan na 31 grudnia 2015 r.

przedstawiono w poniższej tabeli:

Rodzaj podatku lub opłaty	Należności na dzień 31 grudnia 2015 r.	Nadpłaty na dzień 31 grudnia 2015 r.
Podatek od nieruchomości	396.442,10	2.969,20
Podatek rolny	299.101,81	1.101,80
Podatek leśny	22,00	0,00
Podatek od środków transportowych	9.027,92	0,00
Opłata za gospodarowanie odpadami	74.246,69	1.962,90
Najem – gospodarka mieszkaniowa	268.095,83	0,00
Użytkowanie wieczyste	5.109,24	12,98
Dzierżawa rolna	9,53	0,36
Opłata przystankowa	9.955,77	0,00
Spłata wykupu mieszkania	8.394,70	0,00
Pozostałe dochody gospodarki miesz.	467.531,98	0,00
Dochody z tyt. grzywien, kar i mand.	39.988,84	0,00
Odsetki od dochodów z tyt. grzywien	19.200,00	0,00
Ogółem	1.597.126,41	6.047,24

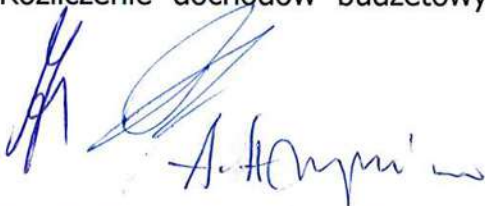
Wykazane w tabeli kwoty należności i nadpłat były zgodne ze sporządzonymi na koniec 2015 r. zestawieniami komputerowymi z poszczególnych programów do obsługi podatków, opłat, itp. oraz podliczeniami z ręcznie prowadzonej ewidencji w zakresie opłat.

2.5.2.3. Konto 222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 222 wykazywało saldo Ma w kwocie 3.880,44 zł, które oznaczało stan zrealizowanych dochodów budżetowych nie przekazanych do budżetu.

Zgodnie z ewidencją analityczną powyższe saldo było zgodne z saldem Ma konta 222/01 - „Rozliczenie dochodów budżetowych” w wysokości 3.880,44 zł. Saldo dotyczyło nie przekazanych do końca 2015 r. dochodów na rachunek budżetu w kwocie 3.759,77 zł oraz błędnie przelaną zapłatę za fakturę w wysokości 120,67 zł w dniu 31 grudnia 2015 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 254/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 7355. Rozliczenie salda nastąpiło w dniu 4 stycznia 2016 r. po przekazaniu dochodów na rachunek budżetu zgodnie wyciągiem bankowym nr 1/2016 z dnia 4 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 825.

W ewidencji księgowej Urzędu konto syntetyczne 222 i 222/01 oznaczono nazwą „Rozliczenie dochodów budżetowych”. W przepisach wewnętrznych zawartych w

opisie konta 222 w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 14/13 Burmistrza Miasta i Gminy Frombork z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Frombork nie określono zasad tworzenia symboli i nazw kont analitycznych prowadzonych tego konta.

Stanowiło to naruszenie przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), cyt.: „Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej”.

2.5.2.4. Konto 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 223 wykazywało saldo Ma w kwocie 1.242,03 zł, które oznaczało stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca 2015 r.

Zgodnie z ewidencją analityczną powyższe saldo było zgodne z saldem Ma konta 223/01 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” w wysokości 1.242,03 zł. Na powyższe saldo składały się następujące kwoty: 1.200 zł jako zwrot pogotowia kasowego, 0,05 zł stanowiące zwrot nadpłaconej faktury (saldo powstały dnia 31 grudnia 2015 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 228/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 7354) i 41,98 zł jako niewykorzystane środki na wydatki w 2015 r. Rozliczenie salda nastąpiło w dniu 26 stycznia 2016 r. po przekazaniu w/w środków na rachunek budżetu zgodnie z wyciągiem bankowym nr 15/2016 z dnia 26 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 1099.

W ewidencji księgowej Urzędu konto syntetyczne 223 i 223/01 oznaczono nazwą „Rozliczenie wydatków budżetowych”. W przepisach wewnętrznych zawartych w opisie konta 223 w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 14/13 Burmistrza Miasta i Gminy Frombork z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Frombork nie określono zasad tworzenia symboli i nazw kont analitycznych prowadzonych tego konta.

Stanowiło to naruszenie przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), cyt.: „Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej”.

2.5.2.5. Konto 225 - „Rozrachunki z budżetami”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 225 wykazywało saldo Ma w kwocie 17.160,00 zł, które oznaczało stan zobowiązań wobec budżetów.

Ewidencja szczegółowa umożliwiała ustalenie stanu należności i zobowiązań z budżetami z tytułu: podatku VAT, podatku dochodowego od płac pracowników

Urzędu, od wynagrodzeń z umów zleceń, od świadczeń socjalnych z ZFŚS, od dodatkowego wynagrodzenia rocznego, itp.

Na saldo Ma konta syntetycznego w kwocie 17.160 zł składały się salda n/w kont analitycznych:

- konta 225/01 - „Podatek dochodowy” – saldo Ma w kwocie 17.160 zł, w tym:
- ✓ konta 225/01/01 - „Podatek dochodowy – osoby fizyczne” – saldo Ma w kwocie 17.047 zł stanowiło podatek dochodowy od płac pracowników Urzędu wypłaconych w grudniu 2015 r. oraz od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. należny dla Urzędu Skarbowego w Braniewie; saldo powstało 31 grudnia 2015 r. zgodnie z dowodem PK – polecenie księgowania nr PK/145/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 7350; rozliczenie salda w kwocie 9.860 zł (dotyczyło wynagrodzeń) nastąpiło dnia 18 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 10/2016 z dnia 18 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 1021; rozliczenie salda w kwocie 7.187 zł (dotyczyło dodatkowego wynagrodzenia rocznego) nastąpiło dnia 17 marca 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 52/2016 z dnia 17 marca 2016 r. poz. dz. nr 3113,

Wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. nastąpiła dnia 19 lutego 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 33/2016 z dnia 19 lutego 2016 r. poz. dz. nr 2802.

- ✓ konta 225/01/02 - Podatek dochodowy – ZFŚS” – saldo Ma w kwocie 113 zł stanowiło podatek dochodowy od świadczeń socjalnych wypłaconych z ZFŚS należny dla Urzędu Skarbowego w Braniewie; saldo powstało 31 grudnia 2015 r. zgodnie z dowodem PK – polecenie księgowania nr PK/145/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 7350; rozliczenie salda nastąpiło dnia 15 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 3/2016 z dnia 15 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 1008.

2.5.2.6. Konto 226 - „Długoterminowe należności budżetowe”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 226 wykazywało saldo Wn w wysokości 401.204,07 zł, które dotyczyło długoterminowych należności budżetowych z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności, prawa użytkowania wieczystego nieruchomości i opłaty adiacenckiej.

Na saldo Wn konta syntetycznego w kwocie 401.204,07 zł składały się salda n/w kont analitycznych:

- konta 226/02 - „Długoterminowe - Rozrachunki” – saldo Wn w kwocie 317.872,57 zł stanowiło należności z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- konta 226/03 - „Długoterminowe należności budżetowe - Opłata adiacencka” – saldo Wn w kwocie 83.331,50 zł stanowiło należności z tytułu opłaty adiacenckiej.

W związku z wprowadzeniem w 2015 r. nowego programu komputerowego FoKa pod datą 1 stycznia 2015 r. zaksięgowano na koncie 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” spłaty rat należności z tytułu sprzedaży nieruchomości przypadające

A. H. Cymmer

do spłaty w 2015 r. Przeniesienia należności z konta 226 na konto 221 dokonano na podstawie dowodu SP – spłata wykupu mieszkania nr 0003/F/2015 z dnia 1 stycznia 2015 r. Przeniesiona należność w łącznej kwocie 45.893,20 zł dotyczyła 30 dłużników.

Przestrzegano zatem przepisów określających zasady funkcjonowania konta 221 i 226 w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie z opisem konta 226, cyt.: „Na stronie Ma konta 226 ujmuje się w szczególności przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok, w korespondencji z kontem 221”.

2.5.2.7. Konto 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 229 wykazywało saldo Ma w kwocie 70.240,76 zł z tytułu składek ZUS pracownika i pracodawcy oraz składek na Fundusz Pracy od wynagrodzenia wypłaconego w grudniu 2015 r. oraz od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r., tzw. „13” dla pracowników Urzędu oraz zatrudnionych w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych.

Zgodnie z ewidencją analityczną na saldo Ma konta syntetycznego w wysokości 70.240,76 zł składały się salda n/w kont analitycznych:

- konta 229/51 - „Rozrachunki z ZUS ubezpieczenia społeczne” – saldo Ma w kwocie 53.960,25 zł, w tym:
  - ✓ konta 229/51/01 - „ZUS pracownik” – saldo Ma w wysokości 24.036,65 zł stanowiło zobowiązanie wobec ZUS z tytułu:
    - składek na ubezpieczenia społeczne pracowników od wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2015 r., tj. składka emerytalna - 9.049,65 zł, rentowa - 1.390,87 zł i chorobowa - 2.236,23 zł – razem 12.676,75 zł,
    - składek na ubezpieczenia społeczne od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r., tj. składka emerytalna - 8.086,97 zł, rentowa - 1.242,91 zł i chorobowa - 2.030,02 zł – razem 11.359,90 zł;
 saldo powstało dnia 31 grudnia 2015 r. zgodnie z dowodem PK – polecenie księgowania nr PK/145/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 7350; rozliczenie salda w kwocie 12.676,75 zł nastąpiło dnia 5 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 2/2016 z dnia 5 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 837, a rozliczenie salda w kwocie 11.359,90 zł nastąpiło dnia 7 marca 2016 r. (5 marca sobota) zgodnie z wyciągiem bankowym nr 44/2016 z dnia 7 marca 2016 r. poz. dz. nr 3020,
  - ✓ konta 229/51/02 - „ZUS pracodawca” – saldo Ma w wysokości 29.923,60 zł stanowiło zobowiązanie wobec ZUS z tytułu:
    - składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcy od wynagrodzenia wypłaconych w grudniu 2015 r., tj. składka emerytalna - 9.049,65 zł, rentowa - 6.026,93 zł i wypadkowa - 862,33 zł – razem 15.938,91 zł

- składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r., tj. składka emerytalna - 8.086,97 zł, rentowa - 5.385,67 zł i wypadkowa - 770,60 zł – razem 14.243,24 zł, saldo powstało dnia 31 grudnia 2015 r. zgodnie z dowodem PK – polecenie księgowania nr PK/145/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 7350; rozliczenie salda w kwocie 15.680,36 zł (przelane środki pomniejszono o wypłacone świadczenia w wysokości 258,55 zł) nastąpiło dnia 5 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 2/2016 z dnia 5 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 837, a rozliczenie salda w kwocie 14.243,24 zł nastąpiło dnia 7 marca 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 44/2016 z dnia 7 marca 2016 r. poz. dz. nr 3020,
- konta 229/52 - „ZUS Kasa Chorych” – saldo Ma w kwocie 13.659,47 zł stanowiło zobowiązanie wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne płatne przez pracownika od wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2015 r. w kwocie 7.224,62 zł i od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. w wysokości 6.434,85 zł; odprowadzenie składek w kwocie 7.224,62 zł nastąpiło dnia 5 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 2/2016 z dnia 5 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 837, a odprowadzenie składek w wysokości 6.434,85 zł nastąpiło dnia 7 marca 2016 r. zgodnie z wyciągiem nr 44/2016 z dnia 7 marca 2016 r. poz. dz. nr 3020,
- konta 229/53 - „ZUS Fundusz Pracy” – saldo Ma w kwocie 2.621,04 zł stanowiło zobowiązania wobec ZUS z tytułu składek na Fundusz Pracy płatne przez pracodawcę od wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2015 r. w kwocie 1.414,21 zł i od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. w wysokości 1.206,83 zł; odprowadzenie składek w kwocie 1.414,21 zł nastąpiło dnia 5 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 2/2016 z dnia 5 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 837, a odprowadzenie składek w wysokości 1.206,83 zł nastąpiło dnia 7 marca 2016 r. zgodnie z wyciągiem nr 44/2016 z dnia 7 marca 2016 r. poz. dz. nr 3020.

Wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. nastąpiła dnia 19 lutego 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 33/2016 z dnia 19 lutego 2016 r. poz. dz. nr 2802.

2.5.2.8. Konto 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 231 wykazywało saldo Ma w kwocie 57.936,46 zł, które stanowiło zobowiązanie jednostki z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r., tzw. „13” dla pracowników Urzędu.

Zgodnie z ewidencją analityczną na saldo Ma konta syntetycznego w wysokości 57.936,46 zł składało się saldo n/w konta analitycznego:

- konta 231/01 - „Rozliczenie płac Urząd” – saldo Ma w kwocie 57.936,46 zł stanowiło zobowiązanie z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r., tzw. „13” dla pracowników Urzędu; saldo powstało dnia 31 grudnia 2015 r. zgodnie z dowodem PK – polecenie księgowania nr PK/145/2015

z dnia 31 grudnia 2015 r.; saldo zostało rozliczone z dniem wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego, tj. dnia 19 lutego 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 33/2016 z dnia 19 lutego 2016 r. poz. dz. nr 2802.

2.5.2.9. Konto 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 234 wykazywało saldo Wn w kwocie 2.600 zł, które zgodnie z ewidencją analityczną prowadzoną na koncie 234/02 - „Pożyczki mieszkaniowe” – saldo Wn w wysokości 2.600 zł stanowiło należność od czterech pracowników Urzędu z tytułu pozostałych do spłaty rat pożyczek udzielonych z ZFŚS.

Saldo Wn w wysokości 2.600 zł powstało w 2015 r., tj.:

- w kwocie 800 zł zgodnie z raportem kasowym ZFSS nr 1/2015 z dnia 23 stycznia 2015 r. poz. dz. nr 978,
- w kwocie 1.200 zł zgodnie z raportem kasowym ZFŚS nr 2/2015 z dnia 23 marca 2015 r. poz. dz. nr 3841,
- w kwocie 600 zł zgodnie z wyciągiem bankowym nr 8/2015 z dnia 23 marca 2015 r. poz. dz. nr 3846.

Na podstawie prowadzonej ewidencji analitycznej stwierdzono systematyczne spłacanie rat udzielonych pożyczek mieszkaniowych.

2.5.2.10. Konto 240 - „Pozostałe rozrachunki”.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto syntetyczne 240 wykazywało dwa salda – saldo Wn w kwocie 5.960,08 zł, które stanowiło stan należności oraz saldo Ma w wysokości 91.898,94 zł, które stanowiło stan zobowiązań.

Zgodnie z ewidencją analityczną na saldo Wn konta syntetycznego w wysokości 5.960,08 zł składało się saldo Wn konta analitycznego 240/11 - „Rachunek depozytów”. Saldo stanowiło koszty prowadzenia rachunku depozytowego za 2015 r. i za lata poprzednie.

Zgodnie z ewidencją analityczną na saldo Ma konta syntetycznego w wysokości 91.898,94 zł składały się salda n/w kont analitycznych:

- konta 240/03 - „PZU” – saldo Ma w kwocie 119,50 zł stanowiło zobowiązanie z tytułu składki PZU potrącaniej z wynagrodzeń pracowników; saldo powstało dnia 31 grudnia 2015 r. zgodnie z dowodem PK – polecenie księgowania nr PK/145/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. poz. dz. nr 7350; rozliczenie salda nastąpiło po przelaniu składek do PZU dnia 12 stycznia 2016 r. zgodnie z wyciągiem bankowym nr 6/2016 z dnia 12 stycznia 2016 r. poz. dz. nr 907,
- konta 240/09 - „Fundusz Remontowy” – saldo Ma w kwocie 45.112,46 zł stanowiło zobowiązanie z tytułu wpłat środków pieniężnych na fundusz remontowy dokonanych przez właścicieli lokali w budynkach, którymi zarządza Gmina Frombork; saldo dotyczyło wpłat dokonanych w 2015 r. i w latach poprzednich; ze środków funduszu finansowano remonty budynków,
- konta 240/12 - „Wadium” – saldo Ma w kwocie 21.691,69 zł stanowiło

A. H. Czym

